

Het kan wél

Ook in Velsen

Verkiezingsprogramma 2026-2030

Voorwoord

D66 is een partij van optimisten en doeners. Mensen die niet wijzen naar problemen, maar problemen willen oplossen. En dat is hard nodig, ook in Velsen. Met trots presenteren we daarom ons verkiezingsprogramma vol kansen voor Velsen. Het programma is opgebouwd rond vijf duidelijke doorbraken die richting geven aan de keuzes voor de komende jaren. Centraal staat het maken van ruimte. Ruimte om te wonen, om te leren, om gezond op te groeien en om samen te bouwen aan een sterke en duurzame toekomst voor Velsen.

De afgelopen jaren hebben we laten zien dat je met heldere keuzes echt verschil kunt maken. Met dit programma zetten we die lijn door en kiezen we bewust voor wat Velsen op de lange termijn sterker maakt. Het verkiezingsprogramma bundelt 66 concrete kansen voor Velsen, uitgewerkt in 10 thema's en gedragen door 5 doorbraken. Deze doorbraken geven inwoners weer de ruimte om hun eigen leven vorm te geven.

3.500 nieuwe woningen

De afgelopen vier jaar zijn onder leiding van D66Velsen al grote stappen gezet om de woningbouw te versnellen, maar we zijn er nog niet. De eerste doorbraak is 3.500 nieuwe woningen in groene en sterke wijken. D66Velsen wil het woningtekort aanpakken door sneller te bouwen, met minimaal tweederde betaalbare woningen. De focus ligt op starters, jongeren, ouderen en gezinnen. Woningbouw gaat hand in hand met vergroening, leefbaarheid en veilige buurten.

Gratis bieb voor iedereen

De tweede doorbraak is altijd blijven leren, op een manier die bij je past. In de vorige periode is de bibliotheek al gratis geworden tot 28 jaar. D66Velsen wil nu doorpakken en maakt de bibliotheek gratis voor alle inwoners. Ook ontwikkelen we de bibliotheken door tot kennis- en ontmoetingscentrum voor alle inwoners. Onderwijs op maat, leven lang leren en een goede aansluiting op werk en techniek staan centraal.

Velsens Vergroenings Offensief

De derde doorbraak is het Velsens Vergroenings Offensief. Samen met inwoners wil D66Velsen alle versteende plekken vergroenen, van gevels en daken tot pleinen en straten. Zo worden wijken koeler, gezonder en prettiger om in te leven.

Groenste Industriezone van Europa

De vierde doorbraak is de groenste industriezone van Europa. In de IJmond, waar wonen en werken al generaties samenkomen, zet D66Velsen in op een toekomstbestendige industrie. Miljardeninvesteringen in groen staal, de aanlanding van wind op zee en de waterstofeconomie worden breed benut voor schone lucht, nieuwe banen en een sterke regionale economie.

De Gezondste Generatie Ooit

De vijfde doorbraak is de gezondste generatie ooit. Preventie staat voorop, met aandacht voor mentale gezondheid, sport en beweging, gezonde schoollunches en zorg dichtbij in de wijk.

Al deze doorbraken komen samen in één duidelijke keuze. Met dit programma kiest D66Velsen voor samenhang, lange termijn en menselijkheid. Voor wonen, werken en leven. Voor gezonde wijken en een sterke economie die iedereen ten goede komt.

Want het kan wél. **Ook in Velsen.**

Sander Smeets

Lijsttrekker D66Velsen

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Betaalbaar wonen in sterke wijken

- 1.1 Nieuwe woningen sneller bouwen
- 1.2 Bestaande woningen slimmer verdelen
- 1.3 Verbetering van bestaande wijken
- 1.4 Duurzaam en betaalbaar wonen
- 1.5 Natuurinclusief bouwen
- 1.6 Minder afval = minder betalen

2. Groene buurten en slimme klimaatmaatregelen

- 2.1 Groenere wijken en groene verbindingen
- 2.2 Klimaatbestendige leefomgeving
- 2.3 Pieter Vermeulenmuseum
- 2.4 Groene buitengebieden in balans
- 2.5 Verduurzamen gemeentelijk vastgoed
- 2.6 Ervaarbaar maken van klimaatmaatregelen

3. Sterke en innovatieve economie

- 3.1 IJmond als energiepoot van de regio
- 3.2 Tata Steel naar schone en circulaire industrie
- 3.3 Zeehaven en Schiphol
- 3.4 Toekomstgerichte werkgelegenheid
- 3.5 Verantwoord toerisme, duurzame visserij
- 3.6 Veerkrachtige lokale economie

4. Duurzame bereikbaarheid

- 4.1 Meer prioriteit voor het 'alternatief'
- 4.2 Ruim baan voor de voetganger en fietser
- 4.3 Mobiliteit veilig en toegankelijk voor iedereen
- 4.4 Leefbare en gezonde wijken
- 4.5 Goede mobiliteit in de regio

5. Gelijke kansen en onderwijs

- 5.1 Gelijkwaardige en gezonde start
- 5.2 Tegengaan laaggeletterdheid
- 5.3 Sport, natuur- en cultuureducatie
- 5.4 Toekomstgericht onderwijs
- 5.5 Campus Velsen

2	5.6 Leven lang leren voor iedereen bereikbaar	22
4	5.7 Gezonde en toekomstbestendige faciliteiten	22
4	5.8 Bibliotheek als kennis- en ontmoetingscentrum	23
5	6. Gezond en sociaal Velsen	24
6	6.1 Meer ontmoeting en gezonde keuzes voorop	24
6	6.2 Een zorgeloze jeugd	25
6	6.3 Prettig ouder worden	25
7	6.4 Financiële gezondheid	26
8	6.5 Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers	26
8	6.6 Dierenwelzijn	26
9	7. Sport & cultuur verbinden en inspireren	28
9	7.1 Velsen als podium en broedplaats	28
10	7.2 Talentontwikkeling	29
10	7.3 Toegankelijkheid voor iedereen	29
10	7.4 Verenigingen als ruggengraat van Velsen	30
11	8. Vluchtelingenopvang en (arbeids)migratie	31
11	8.1 Menswaardige opvang van vluchtelingen	31
12	8.2 Goede huisvesting & integratie arbeidsmigranten	32
12	8.3 Samenleven in diversiteit	32
13	8.4 Participatie en sociale cohesie	33
13	9. Samenleven in vrijheid en veiligheid	34
13	9.1 Sterke, betrokken en veilige buurten	34
15	9.2 Huiselijk geweld	35
15	9.3 Veilig genieten van de jaarwisseling	35
16	9.4 Antidiscriminatie	36
17	9.5 Cyber- en informatieveiligheid	36
17	9.6 Ondermijning, criminaliteit en rampen	36
18	10. Besturen voor en met inwoners	38
20	10.1 Politiek voor de zachte stem	38
20	10.2 Begrijpelijke communicatie, dienstbare overheid	39
21	10.3 Imago van Velsen en de IJmond	39
21	10.4 Effectieve gemeente met gezonde financiën	40
21	11. Onze kansen voor Velsen	41
22	12. Kandidaten en contact	44

1. Betaalbaar wonen in sterke wijken

Velsen is een fijne plek om te wonen met goede voorzieningen. Tegelijkertijd vinden veel jongeren en starters geen betaalbare woning en in verschillende wijken staat de leefbaarheid onder druk. Dat vraagt stevige actie, waarbij woningbouw en leefbaarheid elkaar moeten versterken. D66Velsen versnelt daarom de bouw van 3.500 woningen, stimuleert doorstroming voor ouderen en investeert in groene, veilige buurten en voorzieningen, zodat iedereen in Velsen een plek kan vinden om prettig en betaalbaar te wonen.

Wat gaat goed?

De woningbouwproductie is de afgelopen vier jaar weer op gang gekomen. Onder meer dankzij slimme keuzes voor kansrijke projecten met veel impact en projecten die naast woningbouw ook een impuls geven aan de leefbaarheid, zoals Pont tot Park. Velsen blijft herkenbaar met levendige en veelzijdige dorpskernen en steeds meer groen in elke buurt. Nieuwbouwprojecten sluiten goed aan op de behoeften in de buurt en woningzoekenden. Ook geven we duidelijkheid aan ontwikkelaars over de toekomstige mogelijkheden in Velsen.

Wat kan beter?

Het tempo van bouwen ligt nog te laag om het tekort echt terug te dringen. Voor jongeren zijn er nog te weinig kansen op de woningmarkt en ouderen blijven vaak in een te grote woning wonen bij gebrek aan aantrekkelijke alternatieven. Ook is er een groeiende behoefte aan tijdelijke woonruimte waar we nog te weinig invulling aan geven. Tegelijkertijd staat in een aantal wijken de leefbaarheid onder druk door achterstallig onderhoud, sociale problemen of gebrek aan voorzieningen en groen.

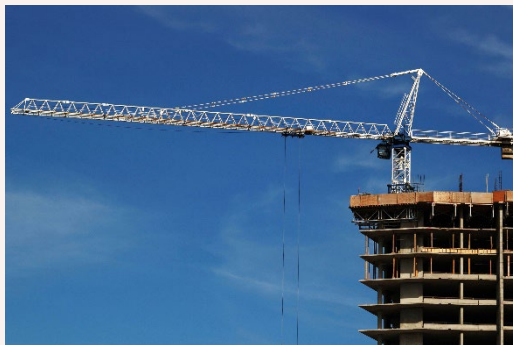
Verdieping

1.1. Nieuwe woningen sneller bouwen

- In 2035 moeten er minimaal 3500 nieuwe woningen zijn bijgebouwd, waarvan minimaal tweederde betaalbaar (huur en koop). En met focus op de groepen waarvoor nieuwe woningen het hardste nodig zijn. Dat zijn jonge starters die voor het eerste de woningmarkt op willen komen, en ouderen die graag door zouden willen stromen naar een levensloopbestendige woning waar ze prettig oud kunnen worden.
- We zetten in op meer vernieuwende en creatieve woonconcepten, zoals hofjeswoningen, tijdelijke woningen en tiny houses. We kijken samen met inwoners, woningzoekenden, woningbouwverenigingen en ontwikkelaars steeds de meest geschikte woonvorm per locatie.
- Van D66Velsen mag het een laagje meer zijn. Wij durven waar het kan de hoogte in te gaan om zo echt werk te maken van het terugdringen van het woningtekort. Zo zetten we de schaarse ruimte zo effectief mogelijk in. Dan gaat het zowel om nieuwe ontwikkelingen, als het optoppen van bestaande panden. Door de relatief beperkte ruimte

die hoogbouw inneemt, ontstaat ook meer ruimte voor vergroening van de leefomgeving en ontmoetingsplekken. Zo gaan hoogbouw en leefbaarheid hand in hand.

- Starters hebben het moeilijk op de woningmarkt. Daarom bouwen we meer kleinere woningen. Vooral in duurdere wijken is dit een middel om tot meer betaalbare woningen te komen. Daarnaast houden we de aangepaste starterslening in stand. Koopstarters kunnen daarmee € 30.000 extra lenen zonder rente of aflossing in de eerste drie jaar. Dit versnelt hun kans op een woning met gemiddeld vier jaar.
- Om woningbouw te versnellen, zorgen we voor duidelijke projectprioriteiten, heldere kaders voor ontwikkelaars en goede begeleiding bij participatie. Inwoners worden vanaf het begin betrokken. Zo voorkomen we weerstand en bieden we vooraf maximaal inzicht in mogelijke planschade en gevolgen voor de buurt. Met alleen het aanwijzen van potentiële locaties los je het woningtekort niet op. Daarvoor moeten stenen op elkaar worden gezet. We focussen daarom vooral op de locaties waar woningbouw realistisch gezien het snelst te realiseren is en het soort woningen oplevert die het hardste nodig zijn.
- We zetten in op slim gecombineerd ruimtegebruik en combineren zo het toevoegen van woningen met het op peil houden van voorzieningen. Denk daarbij aan het toevoegen van ontmoetings- of sportlocaties op daken.
- Bij nieuwe projecten wordt altijd meegewogen of er in die wijk behoefte is aan woningen voor mensen met een specifieke zorgvraag. Zo zorgen we ervoor dat iedereen een geschikte woning kan vinden.
- Om beter te kunnen sturen op de gewenste woningen, zetten we in op een actiever grondbeleid van de gemeente. Zo kunnen we volledig bepalen welke woningen we waar bouwen.

1.2. Bestaande woningen slimmer verdelen

- Veel ouderen in een sociale huurwoning willen gelijkvloers wonen, maar blijven in een eengezinswoning door onzekerheid over woonlasten. Dankzij het Velsense 'Ouder worden, prettig wonen'-programma kunnen zij verhuizen zonder hogere maandlasten en met voorrang, vanaf 65 jaar. We stimuleren dit verder: de leeftijdsgrens gaat omlaag naar 55, zodat mensen eerder kunnen verhuizen naar een kleinere woning, bijvoorbeeld als de kinderen het huis uit zijn. Daarnaast willen we actiever de regeling onder de aandacht brengen en zetten we in op verhuishulp die verder gaat dan een telefoongesprek en een zak geld. We bieden actieve verhuishulp aan die mensen zo veel mogelijk uit handen neemt. Dat verlaagt de drempel om de stap naar een andere, levensloopbestendige woning te maken en creëert zo ruimte voor jonge gezinnen.
- Voor ouderen in koopwoningen die willen doorstromen, zorgen we dat er meer wordt ingezet op interessante woonconcepten voor ouderen, zoals hofjes. Niet alleen kleine appartementen, maar ook appartementen waar een slaapkamer is voor de kleinkinderen en hobby's. Zo willen we doorstroming stimuleren en zorgen dat ouderen zo lang mogelijk in hun eigen huis kunnen wonen.
- We gaan woningsplitsing of wijziging van een winkel- of kantoorbestemming (buiten industriegebieden en centrum winkelgebieden) naar een woonbestemming actief stimuleren en de regeldruk verlagen, zonder de leefbaarheid onder druk te zetten. Ook zetten we in op het aantrekkelijker maken van andere woonvormen, zoals woningdelen.

1.3. Verbetering van bestaande wijken

- D66Velsen kiest voor woningbouw binnen de bestaande woonstructuren, zoals vastgelegd in het Koersdocument Omgevingsvisie. Intensiever ruimtegebruik brengt uitdagingen, maar biedt ook kansen om te investeren in leefbaarheid, groen en bereikbaarheid. Zo zorgt woningbouw ook voor een versterking van de wijk.
- Om de leefbaarheid in de bestaande wijken een impuls te geven, zet D66Velsen in op meer ontmoeting in de wijk. Zo zetten we in op meer binding van mensen met de wijk, wat hen uitnodigt aan de wijk bij te dragen.
- De gemeente heeft een sleutelrol als het gaat om het aanpakken van woonoverlast. Zij kan de verschillende betrokken instanties bij elkaar aan tafel brengen zodat er sneller en daadkrachtiger kan worden doorgepakt. Onderdeel daarvan is ook een goede spreiding van kwetsbare groepen over de verschillende wijken. Dat is niet alleen beter voor de mensen zelf, maar ook voor het draagvlak en draagkracht van een wijk.
- De groenstroken tussen de dorpen blijven behouden — ze zorgen voor herkenbare kernen en verbinden groene buitengebieden. Santpoort-Noord, Santpoort-Zuid, Velsen-Zuid en Driehuis behouden hun groene, dorpse karakter met ruimte voor ontmoeting, sport en cultuur.
- Velsen-Noord profiteert van de omslag naar groene industrie én investeringen in leefbare, sociale wijken. Velsbroek krijgt een aantrekkelijk stadshart en betere verbindingen met IJmuiden, Beverwijk en Haarlem. IJmuiden ontwikkelt zich tot een levendige, groene stad aan zee met ruimte voor cultuur, bedrijvigheid en wonen.

1.4. Duurzaam en betaalbaar wonen

- Dankzij D66Velsen is extra ingezet op energiecoaches en het Nationaal Isolatieprogramma, met meer budget voor huishoudens die kwetsbaar zijn voor stijgende energiekosten. In 2030 heeft minimaal 50% van de woningen energielabel B of beter. De focus ligt op wijken waar de meeste winst valt te behalen, in samenwerking met woningcorporaties, financiers en netbeheerders. Juist de bewoners in goedkopere woningen, lijken nu het meest last te gaan krijgen van de gevolgen van klimaatverandering, daar moet de gemeente zich dus voor inzetten. Zo worden woningen comfortabeler en de energielasten structureel lager voor iedereen.
- Daarnaast kijken we per wijk wat de beste toekomstige warmteoplossing is, maar laten we de keuze aan mensen zelf. Zo zorgen we ervoor dat inwoners zoveel mogelijk keuzevrijheid houden, maar weloverwogen een keuze kunnen maken tussen een collectieve aansluiting, zoals een warmtenet, of een individuele oplossing zoals een warmtepomp. Dit versterkt het draagvlak, houdt de energietransitie betaalbaar en zorgt voor maatwerk per buurt.

1.5. Natuurinclusief bouwen

- Nieuwbouwwoningen in Velsen zijn inmiddels standaard gasloos en grotendeels energieneutraal. Daarmee besparen bewoners direct op energiekosten en leveren we een bijdrage aan het terugdringen van CO₂-uitstoot. Vanaf 2030 zijn alle nieuwe woningen bovendien klimaatadaptief en natuurinclusief gebouwd: met ruimte voor groen in de wijk, nestelplekken voor vogels, groene daken, regenwateropvang en materialen met een lage

milieubelasting. Zo bouwen we niet alleen duurzame, maar ook gezonde en toekomstbestendige wijken waar mens en natuur samen floreren.

1.6. Minder afval = minder betalen

- Met het recycletarief hebben inwoners zelf invloed op hun afvalkosten: wie goed scheidt, betaalt minder. Dat zorgt voor minder afval én lagere lasten. Tegelijk blijven we alert op afvaldumping bij ondergrondse containers. D66Velsen investeert in begeleiding via afvalcoaches, snelle meld- en opruimacties, en extra aandacht voor huishoudens die nog niet bekend zijn met het nieuwe systeem, zoals arbeidsmigranten of andere bewoners die een woning delen. Waar nodig zorgen we voor extra passen of informatie in meerdere talen. Wie toch afval naast de bak zet, krijgt een forse boete.

Kansen voor Velsen

- Door het sneller bouwen van 3.500 nieuwe woningen ontstaat er meer ruimte voor mensen die nu geen passende woning vinden, bijvoorbeeld starters, jongeren en ouderen.
- Door minimaal tweederde van de nieuwbouw betaalbaar te maken verbeteren we de kansen voor middeninkomens en starters op een krappe woningmarkt.
- Door vaker de hoogte in te bouwen ontstaat meer ruimte voor groen, speelplekken en ontmoetingsplekken in de wijk.
- Levensloopbestendige woningen en een sterk verhuisprogramma zorgen dat ouderen prettig kunnen wonen en doorstroming op gang komt voor jonge gezinnen.
- Meer flexibiliteit voor woningdelen, woningsplitsing en het omzetten van winkel- of kantoorruimte zorgt voor snelle uitbreiding van het woningaanbod.
- Door investeringen in leefbaarheid, groen en ontmoeting worden bestaande wijken sterker, veiliger en aantrekkelijker voor inwoners.
- Vernieuwende woonconcepten zoals hofjes, tijdelijke woningen en tiny houses zorgen dat Velsen flexibeler kan inspelen op een urgente woonvraag.
- Met kleinere woningen, ook in duurdere wijken, komen er meer betaalbare opties beschikbaar voor starters en alleenstaanden.

2. Groene buurten en slimme klimaatmaatregelen

Velsen is een gemeente met veel natuur maar ook met veel industrie, een grote haven en veel verkeer. Om de natuur te beschermen en te zorgen voor een gezonde leefomgeving voor iedereen is extra inzet op natuur en een ambitieuze klimaataanpak essentieel. De impact van klimaatverandering merken inwoners ook steeds meer: hevige regenval en overstromingen, langere periodes van droogte en hittestress. Niet alle wijken bieden echter voldoende groen, schaduw en voldoende biodiversiteit. D66Velsen wil een Velsens Vergroenings Offensief: een ambitieus plan om al die versteende plekken radicaal te vergroenen, van gevels en daken tot pleinen en straten. We gaan de natuur versterken en verbinden met elke wijk met groene verbindingzones. Ook maken we elke buurt klimaatbestendig door wateroverlast samen op te pakken en inwoners te helpen met hun vragen over hun tuin.

Klimaatbeleid in Velsen is voor ons geen complex technisch verhaal, maar een kwestie van de schop in de grond en aanplanten maar. Dit gaat over sociale rechtvaardigheid: iedereen moet mee kunnen doen en mee kunnen profiteren.

Wat gaat goed?

De gemeente Velsen werkt aan vergroening van schoolpleinen, meer bomen en planten in parken en innovatieve oplossingen voor regenwateropvang. Inwoners starten steeds vaker zelf initiatieven om hun omgeving te vergroenen en er worden tuinranchers opgeleid. Het klimaatprogramma wordt steeds beter verweven met andere beleidsterreinen zoals wonen, mobiliteit en gezondheid.

Wat kan beter?

De impact van klimaatverandering op Velsen wordt steeds zichtbaarder, maar lang niet alle wijken zijn voldoende voorbereid op extreme weersomstandigheden. In kwetsbare wijken ontbreekt het vaak aan voldoende groen of schaduw. Inwoners willen wel vergroenen, maar weten niet altijd hoe of hebben er de middelen niet voor. Het verschil tussen buurten is te groot.

Verdieping

2.1. Groenere wijken en groene verbindingen

- In 2030 is elke wijk zichtbaar groener. Door het Velsens Vergroenings Offensief is het aantal bomen, bloemenstroken, geveltuintjes en groene daken met minstens 25% toegenomen. Iedere inwoner woont maximaal vijf minuten lopen van een groene plek, zoals een park, plantsoen of natuurlijke speelplek.
- Op plekken als pleinen en parken bekijken we of “bedriegertjes” (kleine fonteinvloer waar waterstralen aan- en uit gaan) mogelijk zijn, om in de zomer leuke plekken voor kinderen toe te voegen, die bovendien verkoeling brengen.

- De gemeente ondersteunt bewoners bij het vergroenen van tuinen en daken, met subsidies, praktisch advies en wijkgerichte acties en leiden tuinranchers en dakboswachters op.
- We kiezen voor inheemse planten en planten die het in Velsen goed doen, rekening houdend met de gevolgen van klimaatverandering. Ook wordt er samengewerkt met organisaties als MeerBomenNu om bomen die weg moeten, te herplaatsen waar dat kan.
- Groene en veilige fiets-, wandel- en hardlooproutes verbinden parken en groengebieden door de hele gemeente. Deze routes stimuleren gezonde mobiliteit, versterken biodiversiteit en maken de leefomgeving aantrekkelijker.
- In IJmuiden wordt dit zichtbaar in de ontwikkeling van het Ringpark: een groen netwerk van vijf kilometer rondom de stadskern dat parken, duinen en water verbindt. Hier komen natuurlijke speelplekken, ontmoetingszones, sportvoorzieningen en klimaatbestendige inrichting samen. D66Velsen ondersteunt deze ontwikkeling, omdat het bijdraagt aan een gezondere, groenere en meer verbonden IJmuiden voor iedereen.
- Ook de waterkwaliteit moet verbeteren. We bekijken met partners als de waterschappen hoe we schoner water krijgen. Het onderhoud van sloten moet met respect voor planten en dieren gebeuren en zwemlocaties zoals de zee bij IJmuiden en de recreatieplassen in Spaarnwoude houden we schoon, veilig en van Blauwe Vlag-kwaliteit.

2.2. Klimaatbestendige leefomgeving

- Alle nieuwbouwprojecten in Velsen zijn volledig klimaatadaptief. Ze houden standaard rekening met wateropvang, schaduw, wind en hitte, zodat ze bestand zijn tegen een veranderend klimaat. Denk aan groene daken, koele binnentuinen, schaduwrijke boomaanplant en slimme afvoer van regenwater.
- Ook bestaande wijken worden aangepakt. In versteende buurten wordt vóór 2028 een uitvoeringsplan gerealiseerd om wateroverlast te verminderen en de bodem meer sponswerking te geven. Dit doen we met meer groen, minder tegels en slimme oplossingen zoals wadi's (groene greppels), doorlatende bestrating en extra bomen bij de herinrichting van straten.
- De gemeente en vastgoedeigenaren zijn steeds beter voorbereid op periodes van extreme regenval en langdurige droogte. Via een verbeterd wateroverlastloket en gerichte ondersteuning in kwetsbare buurten helpt de gemeente inwoners om schade te voorkomen. Zo beperken we wateroverlast in kelders en op straat, en verminderen we hittestress in tuinen en op pleinen. Bekende knelpunten, zoals bij de IJmuiderslag, worden structureel aangepakt.

2.3. Pieter Vermeulenmuseum: kindvriendelijk natuur- en milieueducatiecentrum in IJmuiden

- We stimuleren dat alle basisscholen deelnemen aan educatieve programma's over natuur, klimaat en energie. Zo investeren we in de kennis én betrokkenheid van de volgende generatie. Het Pieter Vermeulen Museum speelt hierbij een belangrijke rol als laagdrempelige en interactieve plek waar kinderen spelenderwijs leren over dieren en planten, duurzaamheid en klimaat. Met de verhuizing naar een nieuw, toekomstbestendig pand in IJmuiden wordt deze educatieve functie verder versterkt.

2.4. Groene buitengebieden in balans: Spaarnwoude en Nationaal Park Zuid-Kennemerland

- D66Velsen kiest bewust voor het beschermen en benutten van onze groene buitengebieden. We maken meer ruimte voor recreatie en evenementen op het strand en in Spaarnwoude — denk aan wandelen, sporten, spelen, festivals en andere culturele activiteiten. Tegelijkertijd zorgen we voor rust en natuurbeleving in de duinen, waar biodiversiteit, stilte en ontspanning centraal staan. Zo houden we de balans tussen ruimte om te doen en ruimte om te zijn. Of je nu op zoek bent naar beweging, ontmoeting of juist rust: er is voor iedereen een passende plek in het groen. Dat maakt Velsen leefbaar, gezond en aantrekkelijk voor jong en oud.

2.5. Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

- In 2030 is ten minste 60% van het gemeentelijk vastgoed verduurzaamd, met maatregelen zoals isolatie, zonnepanelen en warmtepompen. Door nú te investeren in onze gebouwen, verlagen we niet alleen de CO₂-uitstoot, maar zorgen we er ook voor dat energiekosten op de lange termijn laag en beheersbaar blijven.
- Emissievrij werken wordt standaard opgenomen in aanbestedingseisen.

2.6. Ervaarbaar maken van klimaatmaatregelen

- Inwoners krijgen actief invloed op de verduurzaming van hun wijk, via bijvoorbeeld bewonersinitiatieven. Velsen kijkt daarnaast waar mogelijk is om digitale visualisaties, zoals virtual reality en augmented reality, te gebruiken om inzicht te geven in klimaatmaatregelen in hun straat of buurt. Zo wordt duurzaamheid concreet en zichtbaar voor iedereen.

Kansen voor Velsen

- Door een Velsens Vergroening Offensief krijgt elke wijk meer bomen, groene daken en natuurlijke speelplekken die hitte en wateroverlast verminderen.
- Groene verbindingzones maken Velsen groener en versterken de biodiversiteit door natuurgebieden en wijken met elkaar te verbinden.
- Het Ringpark in IJmuiden biedt een vijf kilometer lang netwerk waar natuur, sport en klimaatadaptatie samenkomen.
- Met subsidies en praktische ondersteuning kunnen bewoners hun tuinen en daken vergroenen, waardoor buurten koeler, groener en gezonder worden.
- Klimaatadaptieve nieuwbouw zorgt dat alle nieuwe woningen bestand zijn tegen hitte, droogte en extreme regenval.
- Slim ingerichte bestaande wijken met wadi's, schaduwrijke bomen en doorlatende bestrating verminderen wateroverlast en hittestress.
- Schonere sloten en betere regenwaterafvoer verbeteren de waterkwaliteit en houden zwem- en recreatieplekken veilig en aantrekkelijk.
- Door gemeentelijk vastgoed versneld te verduurzamen dalen de energielasten en wordt de CO₂-uitstoot structureel verminderd.

3. Sterke en innovatieve economie

De economie verandert snel. Digitale innovaties zoals artificial intelligence, de omslag naar groene energie en het zuinig omgaan met grondstoffen bepalen steeds meer hoe we werken en ondernemen. Velsen heeft alles in huis om hierin voorop te lopen: een unieke ligging in de IJmond, sterke infrastructuur en veel technische vakkennis. Daardoor kan onze gemeente uitgroeien tot een koploper in een nieuwe economie die verbonden is met de wereld en draait op schone en circulaire industrie, groene energie, duurzaam toerisme en visserij- of voedselinnovaties.

D66Velsen wil dat uitstoot en gezondheidswinst inzichtelijk worden, zodat inwoners en ondernemers zien wat maatregelen opleveren. De overgang naar een groene en schone economie is essentieel voor een gezonde leefomgeving en voor de banen van de toekomst. De gemeente en haar partners moeten daarbij zelf het goede voorbeeld geven door bewust te kiezen voor duurzame ondernemers, producten en diensten. Door duidelijke keuzes te maken en koers te zetten, ontstaat ruimte voor innovatie en vertrouwen om te investeren. Zo zorgen we dat ondernemers kunnen groeien in een economie waar duurzame vernieuwing loont: van de bakker op de hoek en lokale horeca tot een clean tech startup en Tata Steel. We wachten niet af, maar bouwen samen aan een toekomstige economie waar iedereen mee kan doen.

Wat gaat goed?

De energietransitie staat hoog op de agenda en Velsen is goed gepositioneerd met projecten in offshore wind, groene waterstof en circulaire initiatieven. Er zijn samenwerkingen met bedrijven, onderwijsinstellingen en regionale netwerken zoals Techport. Tata heeft plannen voor groene staalproductie gepresenteerd en er zijn de eerste stappen gezet in de verduurzaming van de haven.

Wat kan beter?

Velsen heeft bedrijven veel te bieden, maar zet zichzelf nog onvoldoende neer als een aantrekkelijke vestigingsplek voor innovatieve en duurzame ondernemingen. De verduurzaming gaat te langzaam en de effecten van plannen op gezondheid en leefomgeving zijn nog niet transparant genoeg. Ook krijgt de impact van snelle technologische ontwikkelingen, zoals artificial intelligence, te weinig structurele aandacht. Vooral kleinere bedrijven hebben behoefte aan ondersteuning bij duurzame groei en bij het ontwikkelen van de vaardigheden en talenten die nodig zijn in een veranderende economie.

Verdieping

3.1. IJmond als energiepoort van het Noordzeekanaalgebied

- Velsen groeit uit tot de energiepoort van het Noordzeekanaalgebied. Wind op zee, de energiehaven en de sterke maakindustrie maken de regio een belangrijke schakel in de nationale energievoorziening. Velsen werkt samen binnen AYOP (*Offshore Energy Association*) om de belangen voor deze sector in Velsen actief mee aan vergunningen, ruimte voor bedrijven en opleidingen. De Energiehaven ontwikkelt zich tot het centrum

voor onderhoud, innovatie en logistiek rond wind op zee en biedt ruimte voor hoogwaardige banen.

- Rond het Noordzeekanaal wordt gewerkt aan één energiecridor: Port of Energy. Gemeenten, provincie en havenbedrijven stemmen investeringen op elkaar af zodat infrastructuur, opleidingen en bedrijven elkaar versterken. Velsen maakt ruimte voor nieuwe bedrijven voor offshore en interesseert jongeren voor deze sector.
- De IJmond is kansrijk voor waterstofproductie, opslag en toepassing. Velsen wil snel aansluiten op het landelijke waterstofnetwerk en ondersteunt bedrijven die willen overstappen op waterstof in productieprocessen of scheepvaart. In de haven ontstaat een cluster voor bunkeren en testen met duurzame brandstoffen. Veiligheid is hier wel een harde randvoorwaarde.
- Nieuwe elektriciteitsverbindingen voor wind op zee vragen ruimte en veroorzaken langdurige werkzaamheden. Naast deze werkzaamheden voor het hoofdnet, zijn er ook knelpunten lokaal. Velsen pleit voor het versneld versterken van het lokale elektriciteitsnet, juist daar waar veel wordt gevraagd voor de energietransitie. Dat voorkomt netcongestie en maakt de overstap mogelijk naar elektrisch vervoer, warmtepompen, laadinfrastructuur, walstroom en productieprocessen zonder fossiele brandstoffen, minder uitstoot en lagere energiekosten.

3.2. Tata Steel: naar een schone en circulaire industrie

- D66Velsen steunt het Groenstaalplan van Tata Steel, mits de uitvoering zorgvuldig en transparant verloopt en omwonenden goed worden betrokken. De industrie biedt ruim 40 procent van de werkgelegenheid in Velsen, maar de gezondheid van inwoners blijft leidend. De afgelopen periode heeft D66Velsen zich hard gemaakt voor duidelijke informatie over uitstoot en gezondheidswinst, krachtigere regionale samenwerking en stevige aandacht voor zorgen over diffuse uitstoot, laagfrequent geluid en metalen zoals lood, mangaan en vanadium. Dit blijven we ook tijdens het traject om tot groenstaal te komen doen. Daarnaast wil D66Velsen dat verouderde installaties zoals Kooksfabriek 2 en Hoogoven 7 versneld worden vervangen. De miljarden die straks in de industrie in de IJmond worden geïnvesteerd, moeten ook gaan naar het actief ondersteunen van het regionale mkb om mee te groeien in een duurzame industrie.

3.3. Zeehaven en Schiphol: economische verbondenheid als groene en gezonde motor

- Zeehaven IJmuiden kan uitgroeien tot een modern en duurzaam logistiek knooppunt. D66Velsen zet in op versnelling van de elektrificatie met walstroom en schonere logistiek. Ruimte in de haven is schaars, daarom kiest Velsen voor bedrijven die gebonden zijn aan de kade en passen bij de energie- en circulaire ambities. De Energiehaven biedt plaats voor logistiek, onderhoud en reparatie van duurzame energie-installaties.
- De luchtkwaliteit in de IJmond staat onder druk door industrie, wegverkeer, scheepvaart en luchtvaart. D66Velsen wil dat de uitstoot van schadelijke stoffen uiterlijk in 2030 fors is verminderd. Er komt een onafhankelijk gezondheidsoverleg waarin inwoners, artsen, wetenschappers en gemeente samenwerken aan monitoring. Schiphol en de haven

moeten bijdragen aan betere luchtkwaliteit met duidelijke afspraken over elektrificering, routes en een eerlijke afweging tussen economie en leefomgeving.

3.4. Toekomstgerichte werkgelegenheid

- Velsen is sterk in technisch onderwijs en leidt een nieuwe generatie op voor kansrijke beroepen. Bedrijven profiteren van deze talentpool. D66Velsen wil de entree van IJmuiden rond de Noostraat verder ontwikkelen tot Campus Velsen met moderne onderwijsvoorzieningen, jongerenhuisvesting en ruimte voor samenwerking met bedrijven.
- Inwoners kunnen elk jaar deelnemen aan trajecten richting werk in techniek, energietransitie en zorg. De gemeente organiseert samen met Techport leerwerktrajecten waarin circulaire techniek, digitalisering en energietransitie samenkomen, met speciale aandacht voor sleuteltechnologieën zoals AI en blockchain.
- Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt krijgen maatwerktrajecten richting opleiding en werk. Samen met IJmond Werkt! en de andere IJmondgemeenten wordt de aansluiting tussen re-integratie, scholing en praktijkervaring versterkt. D66Velsen stuurt op sociale voorwaarden (SROI) in aanbestedingen zodat leveranciers bijdragen aan eerlijke kansen op werk.

3.5. Verantwoord toerisme, duurzame voedselketens en visserij

- In 2028 ligt er een gedragen toeristische visie voor Velsen waarin cultuur- en natuurbewerving centraal staan. Ondernemers in de recreatiesector krijgen ondersteuning bij energiebesparing, afvalreductie en vergroening van hun aanbod, zodat ook recreatie bijdraagt aan een klimaatvriendelijke gemeente. We bekijken of grote evenemententerreinen vaste stroomaansluitingen kunnen krijgen en zetten anders in op groene alternatieven voor diesel aggregaten, zoals grote accu's.
- D66Velsen ondersteunt duurzame visserij, met behoud van het maritieme erfgoed dat zo kenmerkend is voor IJmuiden, zoals bij Noordzeevis IJmuiden. Ook andere vormen van lokale duurzame voedselproductie en consumptie worden actief gestimuleerd, van coöperatieve landbouw tot circulaire horeca. Velsen heeft een bloeiende en verrassend diverse voedselcultuur met veel aandacht voor korte ketens en lokaal ondernemerschap: van verse vis, koffie en brood tot kazen, pasta, wijnen en sushi.

3.6. Een veerkrachtige lokale economie

- Velsen versterkt lokale economieën door in te zetten op moderne retail, circulaire hubs en lokale productie. De gemeente ontwikkelt een eigentijdse retailvisie voor levendige winkelgebieden in Santpoort-Noord, IJmuiden, Velsen-Noord en Velsersbroek. D66Velsen maakte het mogelijk dat ondernemers een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) kunnen vormen. De volgende stap is intensievere samenwerking met deze ondernemers om een aantrekkelijke mix van winkels, horeca en diensten te waarborgen.

- D66Velsen wil dat de gemeente lokale ondernemers actief stimuleert om te verduurzamen, zoals hun panden, bedrijfsprocessen en machines, en bij het verminderen van afval. Daarmee zijn zij beter voorbereid op toekomstige regelgeving en op de groeiende vraag van grotere bedrijven om duurzaam te werken. Het levert ondernemers bovendien direct lagere energie- en afvalkosten op.
- Velsen stimuleert korte ketens, circulaire hubs en digitalisering van bedrijven. De gemeente koopt zo veel mogelijk lokaal en duurzaam in. Dit wordt zwaarder meegewogen in aanbestedingen, waar dat kan.

Kansen voor Velsen

- Meer lokale economische kracht via gebiedsgerichte programma's en BIZ-zones, waarmee winkelgebieden, bedrijventerreinen en dorpskernen toekomstbestendig worden.
- Sterke positie als techniekregio met veel talent, door uitbreiding van leerwerktrajecten in energietransitie, digitalisering en sleuteltechnologieën zoals AI.
- We zetten in op het groenste industriegebied van Europa, door met de rijksinvesteringen in het Groenstaalplan niet alleen Tata Steel, maar de hele keten van bedrijven te vergroenen.
- Betere luchtkwaliteit door regionaal gezondheidsoverleg, waarin afspraken met de industrie, de haven en Schiphol leiden tot meetbare gezondheidswinst.
- Versneld versterken van het lokale elektriciteitsnet, zodat bedrijven kunnen elektrificeren en netcongestie wordt voorkomen.
- Ontwikkelen van de Energiehaven voor offshore wind en aansluiting op landelijk waterstofnetwerk, goed voor hoogwaardige banen en sterke regionale samenwerking.
- Groei van duurzame visserij en lokale voedselketens, met behoud van maritiem erfgoed en kansen voor circulaire horeca en korte ketens.

4. Duurzame bereikbaarheid

Goed vervoer zorgt ervoor dat je mee kunt doen in de samenleving. Maar nu staan wegen vol, is het openbaar vervoer soms niet goed verbonden en neemt de drukte op fietspaden toe. D66Velsen vindt dat iedereen moet kunnen kiezen voor een manier van reizen die past bij hun leven: gezond, betaalbaar en praktisch. Wij investeren in veilige schoolroutes, comfortabele (snel)fietspaden, goed OV, rustige woonwijken. Met slimme verkeersmaatregelen verbeteren we samen in de regio de doorstroming en veiligheid. We geven prioriteit aan lopen, fietsen en openbaar vervoer. Niet om de auto te weren, maar om mensen meer keuzemogelijkheden te geven.

Wat gaat goed?

Er is groeiende aandacht voor verkeersveiligheid, fietsstimulering en regionaal OV. Verschillende wijken zijn al ingericht met meer ruimte voor voetgangers en fietsers. Projecten zoals 'Pont tot Park' zorgen voor meer ruimte voor groen in de wijken en betere verbindingen tussen haven, bedrijvigheid en woonkernen.

Wat kan beter?

Er zijn te veel onveilige verkeerspunten, vooral voor fietsers en voetgangers, zoals de Kanaaldijk en de wegen rondom scholen. Het openbaar vervoer sluit niet altijd goed aan op de behoeften van inwoners, vooral in de avonden of in woonwijken aan het einde van een lijn. De overstap naar duurzame vervoersvormen zoals deelmobiliteit, fietsen of het OV gaat te langzaam en vraagt om meer stimulering en betere infrastructuur. Ook is de bereikbaarheid van sommige bedrijventerreinen nog onvoldoende.

Verdieping

4.1. Meer prioriteit voor het 'alternatief'

- De auto is een vervoersmiddel, geen vervoersdoel. Nog te vaak wordt de auto als belangrijkste uitgangspunt genomen voor het inrichten van de openbare ruimte. D66Velsen wil juist meer aandacht voor de 'alternatieven': lopen, fietsen, OV en deelmobiliteit. We gaan daarbij uit van het zogenoemde 'STOMP'-principe. We geven prioriteit aan 'Stappen' (voetgangers), 'Trappen' (fietsers), Openbaar vervoer, 'Mobility as a service' (deelmobiliteit) en daarna pas aan de Personenauto. Net zo lang totdat duurzamere en gezondere vormen van mobiliteit niet meer als alternatief worden ervaren, maar als meest aantrekkelijk. Niet door mensen de auto uit te pesten, maar door ervoor te zorgen dat de 'alternatieven' als minstens zo veilig, aantrekkelijk en snel worden ervaren om op plaats van bestemming te komen. Zeker op de kortere afstanden.
- Door de unieke mix van bebouwing, natuur en recreatiegebieden die we in Velsen hebben, is het niet zomaar mogelijk ergens een nieuwe ontsluitingsroute aan te leggen. Dat vraagt om een efficiënte inzet van de infrastructuur en mogelijkheden die er al zijn.

Met de tweede pont tussen Velsen-Zuid en Velsen-Noord verbeteren we de bereikbaarheid over water en verminderen we de druk op het wegennet. Tegelijkertijd onderzoeken we nieuwe vormen van vervoer over het Noordzeekanaal, waaronder extra vaarverbindingen richting Beverwijk, Zaanstad en Amsterdam. Hiervoor stimuleren we ook de aanleg van aanlegsteigers voor commerciële en gedeelde vervoerders, zodat we het kanaal slimmer en efficiënter benutten als duurzame vervoersas door de regio.

4.2. Ruim baan voor de voetganger en fietser

- We investeren slim in aansluitingen tussen wandelroutes, zodat inwoners groene en veilige wandelroutes kunnen volgen zonder onderbrekingen. Of het nu gaat van Velsbroek naar IJmuiden aan Zee of van Santpoort-Zuid naar Velsen-Noord. We zetten in op een netwerk dat logisch op elkaar aansluit.
- We zetten in op een nieuw fietsbeleidsplan. Het huidige stamt alweer uit 2010. Sindsdien is er veel gebeurd op het fietspad. De opkomst van de elektrische fiets en recenter de fatbike vraagt om een visie die inspeelt op die veranderingen en meer ruimte biedt voor veilige fietsroutes. Dat vraagt ook om een goed netwerk van fietsroutes die logisch op elkaar aansluiten. We gaan daarom door met de ontwikkeling van snelfietsroutes. Naast meer ruimte op het fietspad zelf, willen we ook inzetten op meer faciliteiten voor de fiets. Vooral in winkel- en recreatiegebieden en bij OV-haltes willen we daarom meer goede stallingsmogelijkheden.
- Alle wijken in Velsen moeten goed en veilig bereikbaar zijn per fiets. Gevaarlijke verkeerssituaties moeten in kaart worden gebracht en gericht worden opgelost, zoals de oversteek bij de kanaaldijk. We zetten daarom in op een integraal plan voor verkeersveiligheid. Op routes binnen wijken waar dagelijks veel fietsers te vinden zijn, bijvoorbeeld in de buurt van scholen en winkelgebieden, nemen we bij herinrichting van wegen de fietsstraat vaker als uitgangspunt. Dit vergroot de verkeersveiligheid en de aantrekkelijkheid van de fiets.
- Elk kind in Velsen moet lopend of fietsend veilig naar school kunnen. D66Velsen wil daarom meer aandacht voor (fiets)veiligheid rondom scholen. Vooral rondom basisscholen is het autoverkeer de laatste jaren verder toegenomen. Dit leidt regelmatig tot onveilige situaties, waardoor meer ouders met de kinderen de auto in stappen. Deze vicieuze cirkel moet doorbroken worden. D66Velsen wil daarom samen met de schoolbesturen in kaart brengen waar de grootste knelpunten zitten en gerichte maatregelen nemen. Bijvoorbeeld door het instellen van een schoolzone, maar ook door te kijken hoe ouders gemotiveerd kunnen worden vaker samen met hun kinderen de fiets te pakken.
- D66Velsen vindt dat geen enkel kind onderweg een drukke straat moet oversteken zonder veilige oversteekplaats, zoals een zebrapad of verkeerslicht. Om ook het lopen naar school aantrekkelijker en veiliger te maken, wil D66Velsen samen met de schoolbesturen kijken of en waar het mogelijk is rond schooltijd klaar-overs te hebben staan bij drukke oversteekpunten. Zij begeleiden kinderen bij het veilig oversteken onderweg van en naar school.
- Door de moeilijke financiële positie van de gemeente, is er onder andere voor gekozen te bezuinigen op het onderhoud van de openbare ruimte. Dit mag van D66Velsen zeker niet

ten koste gaan van de (verkeers)veiligheid. Zeker niet van die van de meer kwetsbare verkeersdeelnemers. Daarom prioriteren we binnen de onderhoudsbudgetten op de veiligheid van voetgangers en fietsers. We accepteren dus iets minder comfort voor de automobilist ten bate van de veiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers.

- Om de veiligheid te bevorderen en letsel te verminderen, zetten we in op preventieve valtrainingen. Zo kunnen mensen zelfverzekerder deelnemen aan het verkeer en veiliger lopend en fietsend naar de plaats van bestemming.

4.3. Toegankelijke en veilige mobiliteit voor iedereen

- Iedereen moet zich, ongeacht de manier waarop, veilig door onze gemeente kunnen bewegen. Dat betekent dat we in de openbare ruimte extra aandacht besteden aan een toegankelijke inrichting. Juist ook voor mensen die van zichzelf wat minder mobiel zijn, bijvoorbeeld door een lichamelijke beperking. We nemen daarbij het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap en de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn als belangrijke uitgangspunten. Pas dan is een goede mobiliteit voor daadwerkelijk iedereen bereikbaar.
- Om de verkeersveiligheid te verbeteren, wil D66Velsen een diepgaande verkenning voor de verkeersveiligheid en de verkeersstromen door de woonwijken als we binnen woonwijken een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur op alle wegen hanteren. Belangrijke overweging is dat dit de veiligheid ten goede moet komen, zonder dat dit tot ongewenste verkeersstromen leidt over wegen binnen woonwijken die daar niet op berekend zijn. Sowieso wil D66Velsen dat op korte termijn 30 kilometer per uur de maximumsnelheid wordt op alle wegen binnen de bebouwde kom waar geen vrijliggende fiets- of voetpaden aanwezig zijn.

4.4. Leefbare en gezonde wijken

- D66Velsen maakt ruimte voor mensen. In alle wijken willen we meer plek voor voetgangers, fietsers en groen en minder autoverkeer in woonstraten. We investeren in deelmobiliteit en voldoende laadpalen, zodat duurzame keuzes voor iedereen toegankelijker worden. Deelvervoer wordt beter beschikbaar, ook buiten de kernen.
- We bevorderen langzaam verkeer en stimuleren slimme mobiliteitsoplossingen, zoals mobiliteitshubs aan de rand van wijken. Daar verleiden we bewoners om hun auto buiten de wijk te parkeren met goede laadvoorzieningen, beveiliging en voldoende ruimte met name voor grotere voertuigen zoals werkbussen, die in woonwijken geregeld zorgen voor onoverzichtelijke situaties. Zo blijven onze wijken veilig, rustig en leefbaar. Samen met bewoners ontwikkelen we een wijkgerichte aanpak om verkeersoverlast structureel aan te pakken.
- In woonwijken willen we ruimtegebruik slimmer combineren. Bijvoorbeeld door parkeergelegenheden standaard met groentegels aan te leggen in plaats van met klinkers of asfalt. Zeker in wijken met een hoge parkeerdruk kunnen we zo toch een belangrijke bijdrage leveren aan een groenere, klimaatbestendige en daardoor meer leefbare wijk.
- In wijken waar al een hoge parkeerdruk is, maar waar ook veel potentie en noodzaak is voor woningbouw, moeten we echte keuzes durven maken om te voorkomen dat een wijk overvol komt te staan of de nodige woningbouw zelfs wordt belemmerd. Om te voorkomen dat de leefbaarheid van een wijk ten onder gaat aan de parkeerdruk, of woningbouw niet door kan gaan, zijn oplossingen zoals vergunningparkeren voor D66Velsen nadrukkelijk geen taboe. Dat moet dan wel per wijk en met de bewoners

daarvan bekeken worden. Bovendien moet het doel altijd de leefbaarheid van de wijk zijn, niet het spekken van de gemeentekas.

- Om het goede voorbeeld te geven is het gemeentelijke wagenpark uiterlijk in 2030 volledig uitstootvrij.

4.5. Goede mobiliteit in de regio

- Goede mobiliteit in Velsen is zinloos als het aan de gemeentegrens ophoudt. D66Velsen zet daarom in op goede regionale afstemming op het gebied van mobiliteit. Niet alleen met onze directe buurgemeenten, maar ook breder in de regio en in de provincie. Velsen werkt daarom samen met de regio aan betere openbaar vervoersverbindingen. Ook in de avonduren en richting bedrijventerreinen.
- In Haarlem-Zuid en Amsterdam-Zuid ontstaan belangrijke OV-knooppunten. D66Velsen maakt zich er hard voor dat Velsen hier goed op aangesloten blijft, zodat onze inwoners en bedrijven optimaal kunnen profiteren van deze regionale verbindingen. We trekken op met onze regionale partners om de dekking van het OV-netwerk te behouden en waar nodig te verbeteren. De grote woningbouwopgave zorgt ervoor dat er de komende jaren compleet nieuwe wijken tot stand zullen komen. Ook die moeten goed aangesloten worden op het openbaar vervoer. We zetten in op het behoud van de dienstverlening van de trein op de Kennemerlijn, waarbij alle stations behouden blijven en een logische aansluiting hebben op de rest van het lokale en regionale OV-netwerk. Daarnaast pleiten we voor het behoud en versterking van kleinschalig openbaar vervoer in de wijken, zoals dat nu wordt geleverd door de buurtbus. Deze dienstverlening zou onderdeel moeten worden van de bredere regionale aanbesteding.
- Velsen investeert, samen met de provincie, in een slimme infrastructuur die de bereikbaarheid van onze haven en bedrijventerreinen versterkt. Ook willen we nauw met Haarlem samenwerken aan een betere ontsluiting naar de A9 toe, zodat woonwijken goed ontsloten blijven en verkeersdruk afneemt. Daarvoor zou de zogenaamde Velderboog een oplossing kunnen zijn. Deze biedt een directe verbinding van de N208 naar de A9 toe, maar D66Velsen ziet ook risico's voor een aanzuigende werking van verkeer naar Velsen toe. Voor D66Velsen zijn maatregelen hiertegen dus een harde randvoorwaarde. Dergelijke oplossingen mogen niet ten koste gaan van de leefbaarheid en bereikbaarheid van Velsen.
- Ook entreegebieden zoals het Pontplein krijgen extra aandacht. Die vormen vaak knelpunten voor verkeer én zijn bepalend voor de eerste indruk van bezoekers. We investeren in een betere uitstraling en inrichting van deze plekken — zodat ze zowel de doorstroming bevorderen als passen bij het karakter van de omliggende woonkernen.

Kansen voor Velsen

- Door veilige schoolroutes in alle wijken kunnen kinderen zelfstandig en veilig lopend of fietsend naar school.
- Nieuwe en verbeterde fietssnelroutes maken fietsen sneller, veiliger en aantrekkelijker voor dagelijkse verplaatsingen.
- De doorontwikkeling van wandelroutes verbindt de kernen met groene en ononderbroken wandelverbindingen door heel Velsen.
- Slimme oplossingen voor waterverbindingen op het Noordzeekanaal verminderen de druk op het wegennet.
- Door entreegebieden zoals het Pontplein aantrekkelijker en verkeersvriendelijker in te richten, verbeteren zowel de doorstroming als de uitstraling van Velsen.
- Een betere aansluiting van Velserbroek op de A9 versterkt de bereikbaarheid van woonwijken en verlicht de verkeersdruk op omliggende wegen.
- Betere OV-verbindingen, ook in de avonden en naar bedrijventerreinen, vergroten de bereikbaarheid voor inwoners en werknemers.

5. Gelijke kansen en onderwijs

Kansengelijkheid begint bij goed onderwijs. In een samenleving die snel verandert, is het essentieel dat alle inwoners - jong én oud - de mogelijkheid hebben om zich te blijven ontwikkelen, zodat je kansen niet afhangen van waar je wieg stond. Dat is belangrijk voor de persoonlijke ontwikkeling van inwoners én de economische en sociale veerkracht van onze gemeente.

D66Velsen investeert daarom in aandacht voor kinderen die met een achterstand aan school beginnen en we helpen volwassenen bij omscholing. Tegelijkertijd moeten we zorgen dat ons onderwijs aansluit bij de banen van morgen, zoals in de techniek, zorg, digitalisering en energietransitie. Hier zijn we ambitieus in. We willen blijven investeren in duurzame en gezonde onderwijsgebouwen in een omgeving die inspireert.

Wat gaat goed?

Er zijn goede samenwerkingen tussen scholen en bedrijven in Velsen, met name op het gebied van techniek en praktijkonderwijs. Ook zijn er initiatieven om de overgang van school naar werk te verbeteren en krijgen kinderen met een taalachterstand extra begeleiding via de voorschoolse educatie. We hebben een ambitieus onderwijshuisvestingsplan vastgesteld met veel aandacht voor verduurzaming, brede scholen en groene schoolpleinen.

Wat kan beter?

Er is nog steeds sprake van onderwijsachterstanden bij jonge kinderen en er is een te grote groep jongeren die vroegtijdig stopt met school zonder diploma. Ook zijn er zorgen over kansengelijkheid in het voortgezet onderwijs. Voor volwassenen zijn er nog onbenutte kansen voor bijscholing of omscholing. Een aantal scholen groeit uit hun jasje en heeft nog geen uitzicht op uitbreiding en het Technisch College moet hoognodig worden verduurzaamd en vernieuwd zodat meer scholen van de werkplaatsen gebruik kunnen maken.

Verdieping

5.1. Gelijkwaardige en gezonde start

- We zetten in op meer voorschoolse plekken, met extra inzet in wijken waar veel kinderen risico lopen op een taal- of ontwikkelingsachterstand. Elk kind in Velsen krijgt zo de juiste basis om goed voorbereid aan de basisschool te beginnen.
- Ouders van kinderen met een achterstand worden op informele en informatieve wijze betrokken bij de hulp die zij hun kinderen kunnen bieden om de juiste vaardigheden voor een goede start aan te leren. Drempels voor deze ouders nemen we zo veel mogelijk weg.
- Om snel mee te kunnen doen, stimuleren we dat nieuwe Nederlanders zo snel mogelijk Nederlands leren. De realiteit is wel dat zeker in het begin, de thuistaal (de taal die thuis

gesproken wordt) niet altijd meteen Nederlands is. We willen daarom meer aandacht hiervoor, dit helpt kinderen enorm bij hun ontwikkeling. D66Velsen pleit voor meer bewustzijn hierover en pilots op scholen en in buurthuizen. Net als meer boekenaanbod in verschillende talen.

- Elk kind in Velsen moet toegang hebben tot gezonde voeding. D66Velsen zet in op gratis verse groente voor baby's om gezonde voeding te stimuleren en op (de mogelijkheid van) gratis schoollunches met groente voor alle basisschoolleerlingen. Zo krijgt ieder kind, ongeacht thuissituatie, dagelijks een gezonde basis mee. Cruciaal voor concentratie, gelijke kansen op school en een kans om ongezonde eetpatronen vroeg te doorbreken.

5.2. Tegengaan laaggeletterdheid

- Taal is de basis om mee te doen in de samenleving. Wie taal beheerst, kan informatie begrijpen, vragen stellen bij de dokter of op school, en zelf ideeën delen of verhalen vertellen. Voor veel volwassenen is dat niet vanzelfsprekend. D66Velsen wil laaggeletterdheid tegengaan door meer taalcurssussen, begrijpelijke communicatie en ondersteuning via bibliotheken en leercentra. Want taal geeft grip op het dagelijks leven én opent de deur naar werk, contact en creativiteit.
- Geen kind valt tussen wal en schip: met slimme, vroege dyslexie-ondersteuning geven we kinderen de kans hun talent volledig te benutten.

5.3. Sport, natuur- en cultuureducatie

- Elke basisschoolleerling in Velsen neemt jaarlijks deel aan sport, natuur- en cultuureducatie via een bezoek aan bijvoorbeeld het Pieter Vermeulen Museum, Zee en Haven Museum, de Ruïne van Brederode, Beeckestijn, de Stadsschouwburg en Telstar. Dit gebeurt in samenwerking met lokale partners zoals Koel, KunstForm, de Historische Kring Velsen of andere kunstenaars, erfgoedlocaties en cultuuraanbieders. Zo maakt elk kind op jonge leeftijd kennis met sport, natuur, kunst, erfgoed, onze historie en podiumkunsten.

5.4. Toekomstgericht onderwijs

- De industrie verandert snel en vraagt om nieuwe vaardigheden. Daarom zetten wij in op een regionaal plan – samen met The Port of Energy, Techport en AYOP – om het techniekonderwijs op alle niveaus te versterken. In de klas is volop aandacht voor robotica, digitale vaardigheden en AI. Elk kind komt minstens één keer in contact met regionale bedrijven, via stages, gastlessen of bedrijfsbezoeken. Zo bereiden we onze jeugd voor op de banen van morgen.
- Toekomstgericht onderwijs is ook onderwijs dat het klaslokaal buiten omarmt. Buiten leren biedt kinderen de mogelijkheid om op een actieve wijze tot leren te komen en hun sociale gedrag verder te ontwikkelen. Buitenlessen stimuleren ook het creatieve brein. D66Velsen wil dat de gemeente onderwijsinstellingen en ouders activeert hier meer mee te doen door een gezamenlijk evenement rond het buitenklaslokaal te organiseren.
- In samenwerking met boswachters en het Pieter Vermeulen Museum willen we starten met het Natuurbeschermingsbrevet dat elk kind op de basisschool in Velsen kan behalen.

- Basiskennis van reparatie is essentieel om spullen langer mee te laten gaan. Dat is niet alleen goed voor de portemonnee maar ook voor het milieu. D66Velsen wil dat de gemeente samen met partners (bijvoorbeeld met Technisch College) betaalbare workshops aanbiedt in het repareren van huishoudelijke artikelen. Zo leiden we nieuwe reparatievrijwilligers op voor meer Repair Cafe's. Ook staan we achter het behoud van de fietswerkplaatsen als leerwerkplekken.

5.5. Campus Velsen

- Rond de Noostraat in IJmuiden ontstaat een levendige campus, waar de Stadsschouwburg, het Vellesan College, het Technisch College en KunstForm samen een inspirerende leeromgeving vormen. Jongeren ontwikkelen hier hun talent in de klas én via cultuur, techniek en creativiteit.
- Voor het Maritiem College zoeken we een toekomstbestendige huisvesting, want studenten komen uit heel Nederland naar de haven van IJmuiden. D66Velsen wil daarnaast voldoende woonruimte voor alle studenten in de techniek- en zorgopleidingen. Wie hier leert en groeit, moet zich ook thuis kunnen voelen. De jeugd heeft de toekomst en die begint in Velsen.

5.6. Leven lang leren voor iedereen bereikbaar

- De bibliotheek heeft een grote rol bij taal- en leerontwikkeling van inwoners. Hier kan je niet alleen boeken lenen, maar ook leren lezen, digitale vaardigheden opdoen, een ander taal leren, spellen spelen, of alles over een hobby te weten komen. Samen leren staat hierbij centraal en de bieb als ontmoetingsruimte. Daarom hebben we al een gratis lidmaatschap tot 28 jaar mogelijk gemaakt, maar wil D66Velsen dit mogelijk maken voor alle bewoners van Velsen.
- Ook volwassenen moeten zich kunnen blijven ontwikkelen. In 2030 zijn er in Velsen in samenwerking met o.a. Nova College, Techport, AYOP en de grote werkgevers leerplekken waar werknemers en werkgevers terecht kunnen voor (bij)scholing, omscholing en taalonderwijs. Werkzoekenden krijgen hierbij extra ondersteuning met opleidingen die aansluiten op beroepen in de regio.

5.7. Gezonde en toekomstgerichte schoolgebouwen

- Een gezond binnenklimaat bevordert het welzijn van kinderen en docenten en zorgt voor betere leerprestaties. D66Velsen vindt het belangrijk dat we de verduurzaming en verbetering van schoolgebouwen met prioriteit blijven behandelen.
- We willen ook prioriteit geven aan het onderzoek voor een efficiënt gebouw voor het Technisch College Velsen, het Maritiem College IJmond en het Vellesan College. We hebben meer jongeren nodig die voor techniek kiezen en een goed gebouw kan hen zeker over de drempel helpen. Daarbij biedt de ruimte die vrij komt weer mogelijkheden binnen Pont tot Park.

5.8. Bibliotheek als kennis- en ontmoetingscentrum van de wijk

- D66Velsen ziet de bibliotheek als veel meer dan een plek om boeken te lenen. Het is een levendig, laagdrempelig centrum voor leren, ontmoeten en meedoen. Een plek waar iedereen van jong tot oud terecht kan om vaardigheden te ontwikkelen, anderen te ontmoeten of gewoon even tot rust te komen.
- We willen dat de bibliotheek zich verder ontwikkelt tot een multifunctioneel centrum met studieplekken voor jongeren, sociale horeca, taalcursussen, digitale trainingen voor ouderen en laagdrempelige inloopspreekuren voor bijvoorbeeld schuldhulpverlening. Samen met partners in onderwijs, zorg en welzijn krijgt de bibliotheek zo een actieve rol in het versterken van kennis, welzijn en veerkracht in onze samenleving.

Kansen voor Velsen

- Gratis lidmaatschap bij de bibliotheek voor elke inwoner van Velsen.
- Meer voorschoolse plekken en betere samenwerking tussen kinderopvang, scholen en wijkteams geven jonge kinderen een eerlijkere start.
- Gratis gezonde lunches voor alle basisschoolleerlingen verbeteren concentratie, leerprestaties en gelijke kansen.
- Het nieuwe Pieter Vermeulen Museum wordt een (kindvriendelijk) centrum voor natuur- en klimaateducatie.
- Campus Velsen rond de Noostraat wordt een inspirerende leeromgeving waar voortgezet onderwijs, techniek, kunst en cultuur samenkomen.
- Een sterk netwerk van leerplekken voor volwassenen maakt omscholing en bijscholing voor iedereen bereikbaar, in samenwerking met onderwijs en werkgevers.

6. Gezond en sociaal Velsen

Iedereen wil zich graag fit en vitaal voelen, zonder stress en met genoeg energie voor elke dag. D66Velsen wil voorkomen dat mensen ziek worden door in te zetten op preventie. Gezond leven zou voor alle inwoners bereikbaar moeten zijn. En als er zorg nodig is, dan willen we dat deze goed is, dichtbij huis en dat er geen lange wachtlijsten zijn. We willen extra investeren in mentale gezondheid, met name voor jongeren. Mentaal welzijn wordt versterkt door de bestrijding van armoede, het versterken van de saamhorigheid, de inrichting van de publieke ruimte, en het vergroten van inclusie in de samenleving. We ondersteunen en verbinden vrijwilligers en mantelzorgers en we stimuleren ouderen om actief en betrokken te blijven. Zo bouwen we sterke wijken waarin bewoners elkaar kennen, naar elkaar omzien en de weg weten naar hulp. Want een gezonde samenleving bouw je samen in de zorg en in de buurt.

Wat gaat goed?

We hebben een uitgebreid pakket aan hulpprogramma's voor jongeren, gezinnen en ouderen die even niet meekomen of een zorgvraag hebben. Van welzijnscoaches en jongerenwerkers, maatjesprojecten en een plek als Sluis 751. Er zijn veel bevlogen zorgprofessionals, welzijnswerkers en vrijwilligers actief in Velsen. In de wijken zijn al initiatieven die zorg en welzijn dicht bij mensen brengen en gericht zijn op het voorkomen van problemen.

Wat kan beter?

De mentale druk op jongeren neemt toe en niet iedereen vindt de weg naar passende hulp. Ook zijn de wachttijden voor de Wmo en jeugdzorg te lang. De verschillen tussen wijken in gezondheid, leefstijl en sportdeelname zijn groot. Goed lopende preventieve maatregelen en geslaagde pilots zijn kwetsbaar doordat ze niet structureel worden ondersteund.

Verdieping

6.1. Meer ontmoeting en gezonde keuzes voorop

- Sterke buurten vormen de basis van een veerkrachtige samenleving. Verbinding met anderen is fundamenteel in het voorkomen van mentale problemen. D66Velsen wil dat er in elke wijk een laagdrempelige ruimte is waar inwoners naar binnen kunnen lopen zonder dat er iets hoeft. Een veilige plek buiten je eigen huis. Waar ontmoeting kan plaatsvinden, vriendschappen kunnen ontstaan en nieuwe initiatieven tot bloei kunnen komen. Deze plek kan variëren van de bibliotheek, een huis van de wijk tot een plek in een zorgcentrum of woningbouwcomplex.
- Ook willen we dat elke wijk een plek heeft waar inwoners terecht kunnen met vragen over zorg, welzijn en gezondheid. Met het sociale wijkteam en GGZ in de wijk houden we goed contact met inwoners die dat nodig hebben, en helpen hen verder. Zo houden we zorg dichtbij en toegankelijk – voor iedereen.

- We verruimen initiatieven tegen eenzaamheid, bijvoorbeeld met inzet van mijnbuurtje.nl, een laagdrempelig manier om te verbinden.
- Ook inwoners met een mentale of fysieke bijzonderheid moeten zo goed mogelijk aan het dagelijks leven kunnen meedoen. D66Velsen vindt het belangrijk dat plekken als Sluis751 doorontwikkeld worden en de positieve lessen ook in andere wijken moeten worden ingezet.
- We werken met verschillende partners aan gezondere inwoners door gezonde keuzes makkelijker te maken. We promoten de gezonde schoolkantine, bieden meer ruimte aan collectieve moestuinen, zorgen voor struiken en bomen met eetbare vruchten in de openbare ruimte en meer beweegpleinen.

6.2. Een zorgeloze jeugd

- Ieder kind verdient de best mogelijke start in het leven. De eerste 1000 dagen zijn hierin ontzettend belangrijk voor de verdere ontwikkeling in het leven van een kind. D66Velsen wil dat er een continuering komt van het programma Kansrijke Start.
- Een goede jeugd begint met mentale veerkracht en sociale kansen. Dankzij D66Velsen is er tot 2029 budget gereserveerd voor preventieve programma's zoals Zomerpret en Kinderwerk. Die geven kinderen uit kwetsbare gezinnen plezier, structuur en zelfvertrouwen – en verdienen ook ná 2029 een vaste plek in het beleid.
- Jongeren krijgen via POH Jeugd snel hulp bij mentale klachten, zodat zwaardere zorg vaker voorkomen wordt. We willen dat deze zorg in elke kern aanwezig is, desnoods op een andere plek dan bij de huisartsenpost. We zetten in op meer groepsprogramma's gericht op veerkracht en steun, en werken aan een actieplan mentale gezondheid, opgesteld met jongeren zelf. Jaarlijkse campagnes maken mentale gezondheid bespreekbaar én toegankelijk. Zo houden jongeren grip op hun welzijn.
- D66Velsen erkent de enorme toegevoegde waarde van kinder- en jongerenwerkers en straatcoaches. Zij weten het vertrouwen te winnen van jongeren die vaak in moeilijke situaties opgroeien. Ze houden een oogje in het zeil, coachen en verbinden. Wij willen hen toekomstperspectief bieden met structurele ondersteuning. Pas dan bouwen we echt aan gelijke kansen voor alle jeugdigen.
- Het gezin, ongeacht de samenstelling, moet een veilige haven zijn voor kinderen. Als ouders of verzorgers niet meer rustig met elkaar kunnen praten en in een (vecht)scheiding liggen, geeft dit veel mentale problemen bij kinderen die doorwerken op school. D66Velsen vindt dat de gemeente hierin preventief kan optreden met naast het scheidingsplein ook een laagdrempelige sessie relatietherapie aan te bieden. En bij complexe scheidingen de gezinsadvocaat in te zetten.
- We versterken de samenwerking tussen zorg, sport, welzijn en onderwijs – met als uitgangspunt: één gezin, één plan, één contactpersoon. In 2027 is in elke wijk een vaste samenwerkingsstructuur ingericht, zodat hulp sneller, beter en dichterbij komt.

6.3. Prettig ouder worden

- D66Velsen wil dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig en in verbinding met hun omgeving kunnen leven. Ouderen helpen we om zelfstandig thuis te blijven wonen, met woningaanpassingen, hulp in de

buurt en ondersteuning van mantelzorgers. Wie wil verhuizen naar een kleinere, passende woning binnen Velsen, krijgt voorrang zonder hogere woonlasten.

- Prettig ouder worden gaat er ook om dat je gezien en gehoord wordt. D66Velsen ziet de vergrijzing dan ook niet als een probleem. Veel ouderen zijn actief en betrokken bij hun omgeving. We willen hen zoveel mogelijk ondersteunen om dat ook te (kunnen) blijven doen, op hun eigen wijze. Er zit een schat aan kennis en (sociale) vaardigheden bij de oudere inwoners die we niet onbenut mogen laten.
- Contact tussen generaties vinden we belangrijk. Op initiatief van D66Velsen is het maatjesproject verlengd, waarin ouderen worden gekoppeld aan jonge vrijwilligers. Voor 2027 wil D66V de eerste sociale sportschool van 9-99 jaar in Velsen starten, waar fitnessgroepjes met ouderen in een rolstoel naar buiten gaan om samen een training te doen. Zo blijven ook ouderen die fysiek minder meekomen actief onderdeel van de samenleving.

6.4. Financiële gezondheid

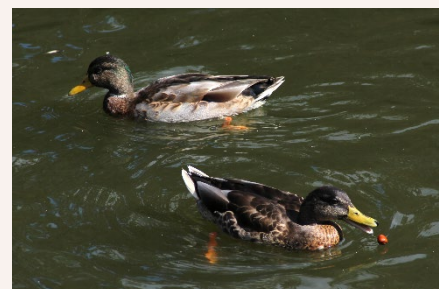
- Geen enkel kind mag in Velsen opgroeien in armoede. Veel jeugdzorgvragen ontstaan bij een gebrek aan bestaanszekerheid bij ouders. D66Velsen zet in op snelle, menselijke hulp bij financiële problemen – met vroegsignalering, korte wachttijden en maatwerk voor gezinnen en hulp voor jongeren met schulden.
- We helpen inwoners vooruit met ondersteuning die talent, zelfredzaamheid en toekomstkansen versterkt. Financiële zorgen mogen geen perspectief op betere toekomst in de weg staan. Ook werkenden met financiële zorgen en kwetsbare ondernemers mogen niet tussen wal en schip vallen. Meer kennis van specifieke situaties, gerichtere preventieve inzet en beter bereik van de hulpprogramma's heeft onze aandacht.

6.5. Ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers

- Velsen draait op mensen die naar elkaar omzien. D66Velsen is trots op mantelzorgers, vrijwilligers en goede burens. Zij verdienen structurele ondersteuning en een vast aanspreekpunt binnen de gemeente.
- We willen respijtzorg beter regelen, zodat mantelzorgers tijdelijk kunnen worden ontlast. Ook gaan we in gesprek met grote werkgevers over ondersteuning voor werkende mantelzorgers.
- Vrijwilligerswerk verandert. Jongeren willen bijdragen op hun eigen manier – flexibel en projectmatig. Die inzet willen we mogelijk maken, mét een gratis VOG voor alle vrijwilligers. Zo houden we zorgen voor elkaar vanzelfsprekend én toegankelijk.

6.6. Dierenwelzijn

- Een diervriendelijke gemeente is ook een zorgzame gemeente. D66Velsen is initiatiefnemer van het dierenwelzijnsbeleid en wil dit de komende jaren krachtig voortzetten. We pleiten voor chipacties voor honden en katten, zodat vermiste dieren sneller terug naar huis kunnen.

- Daarnaast willen we veilige, goed onderhouden uitlaatplaatsen én houden we bij groen- en waterbeheer rekening met het broedseizoen en kwetsbare onderwaterwereld.
- Met gerichte voorlichting wordt het gebruik van gif tot een minimum beperkt om te voorkomen dat het ecosysteem wordt aangetast en dieren onnodig doodt. We houden dierenpopulaties in stand.
- Voor minima wil D66Velsen onderzoeken of en onder welke voorwaarden een tegemoetkoming in de dierenartskosten kan worden gegeven.

Kansen voor Velsen

- Sterke inzet op preventieprogramma's voor jeugd voorkomt dat kleine problemen uitgroeien tot grote zorgen.
- Voor iedereen in Velsen maken we een financieel gezond leven mogelijk, met snelle en menselijke ondersteuning wanneer dat nodig is.
- Door in elke wijk een laagdrempelige plek voor zorg, welzijn en ondersteuning te openen, wordt hulp toegankelijker en eerder gevonden.
- Door kinder- en jongerenwerkers en straatcoaches structureel te ondersteunen bereiken we juist de jongeren die hulp het hardst nodig hebben.
- Een vaste welzijnscoach in elke wijk maakt ondersteuning persoonlijker en brengt zorg, sport, welzijn en onderwijs beter samen.
- Mantelzorgers en vrijwilligers krijgen meer erkenning en structurele ondersteuning, zodat zij hun onmisbare rol kunnen blijven vervullen.

7. Sport en cultuur verbinden en inspireren

Kunst cultuur en sport zijn de zuurstof van een levendige en vitale samenleving. Ze maken wijken aantrekkelijker, versterken welzijn en brengen mensen van alle leeftijden samen. Velsen heeft een rijk aanbod in zowel cultuur als sport en D66Velsen wil dat verder uitbouwen. We investeren in voorzieningen, ondersteunen lokale makers en sportinitiatieven en maken deelname zo toegankelijk mogelijk. De nieuwe Stadsschouwburg groeit uit tot het kloppend hart van kunst en cultuur in Velsen, terwijl het Telstar Stadion een belangrijk sportief middelpunt blijft. Deze twee plekken krijgen een sterke rol in samenwerking met onderwijs en economie, zodat cultuur en sport ook bijdragen aan talentontwikkeling en brede maatschappelijke groei.

D66Velsen gelooft dat deze kruisbestuiving Velsen sterker en aantrekkelijker maakt. Daarnaast zorgen we dat sport en cultuur dichtbij blijven, met een krachtig en toekomstbestendig verenigingsleven. Verenigingen moeten kunnen rekenen op gezonde financiën, goede huisvesting en ondersteuning voor besturen en vrijwilligers. We investeren in duurzame accommodaties met lage energiekosten en passende voorzieningen per wijk. Ook starten we een gezamenlijk fondsenwerfloket voor culturele en sportverenigingen en komt er een aanspreekpunt voor bestuursondersteuning, vrijwilligerscoördinatie en opleidingen. Hierdoor kunnen verenigingen sneller schakelen, meer middelen aantrekken en hun plannen met meer vertrouwen uitvoeren. Zo groeit het bereik van lokale initiatieven en krijgt de creatieve energie in Velsen de kans om zichtbaar te bloeien. We bouwen aan een gemeente waar iedereen kan meedoen, waar cultuur wordt gemaakt en gedeeld, waar sport verbindt en inspireert en waar inwoners trots zijn op het brede aanbod dat Velsen uniek maakt.

Wat gaat goed?

Er is een sterk netwerk van culturele organisaties en evenementen. De komst van de nieuwe Stadsschouwburg Velsen biedt nieuwe kansen voor programmering, educatie en samenwerking. Festivals trekken publiek van binnen en buiten de regio. Veel inwoners doen actief mee aan cultuur, als bezoeker of maker.

Wat kan beter?

Niet alle inwoners voelen zich aangesproken of bereikt door het huidige cultuuraanbod. De samenwerking tussen culturele instellingen, scholen en het sociaal domein kan sterker. Er is behoefte aan meer plekken voor jongeren, amateurkunst en experiment. De structurele financiering van cultuur blijft kwetsbaar.

Verdieping

7.1. Velsen als podium en broedplaats

- Velsen heeft een rijk cultureel leven met festivals, musea, erfgoedlocaties, broedplaatsen en een scala aan lokale makers. De nieuwe Stadsschouwburg wordt het kloppend hart van kunst en cultuur in de gemeente: een plek voor theater, muziek, film, debat en

samenwerking met onderwijs en wijkteams. De schouwburg krijgt een belangrijke rol in het bereiken van nieuwe doelgroepen en het zichtbaar maken van lokale talenten.

- Daarnaast versterken we plekken waar makers elkaar ontmoeten en experimenteren centraal staat, zoals Studio O. We trekken ook kunstenaars en performers van buiten de regio aan om nieuwe ideeën en perspectieven naar Velsen te brengen.
- Evenementen en festivals blijven een belangrijke manier om inwoners samen te brengen. Dorpsfeesten worden actief ondersteund. Spaarnwoude en het strand blijven beschikbaar voor (grotere) festivals, mits deze passen binnen de natuur en omgeving. De gemeente zorgt voor duidelijke en toegankelijke procedures voor vergunningen, zodat organisatoren van klein buurtfeest tot groot festival goed worden gefaciliteerd.
- Erfgoed blijft een zichtbaar en beleefbaar onderdeel van de identiteit van Velsen. We investeren in onderhoud, educatie en digitale vernieuwing, zoals erfgoedapps of augmented reality. Door intensieve samenwerking binnen de Metropoolregio Amsterdam en met lokale partners, zoals de Historische Kring Velsen, houden we ons verleden levend voor nieuwe generaties.
- We maken budget vrij voor nieuwe initiatieven. Zodat vernieuwing in het aanbod komt in Velsen en mensen verbaasd kunnen blijven op alle creativiteit die er in Velsen bestaat.
- De drie musea in Velsen worden gestimuleerd samen te werken, om op die manier gebruik te kunnen maken van elkaars krachten en geen concurrentie te worden, maar elkaar juist te versterken en verstevigen.

7.2. Talentontwikkeling

- Talentontwikkeling is een belangrijke motor voor groei en inspiratie. D66Velsen wil dat iedere jongere in aanraking komt met sport en cultuur. Daarom bezoekt iedere klas minimaal één keer per jaar een voorstelling in de Stadsschouwburg Velsen en bieden we cultuureducatie, workshops en schoolvoorstellingen aan.
- Ook in de sport bouwen we aan talent. Telstar blijft een belangrijke sportieve en maatschappelijke partner. Telstar heeft de laatste jaren laten zien dat zelfs het onmogelijke mogelijk is in Velsen. Sportpark Schoonenberg ontwikkelt zich verder tot een modern sportgebied waar professionele sport, jeugdopleiding en buurtactiviteiten elkaar versterken. Rond het stadion ontstaat ruimte voor vitaliteit en zorg, zoals fysiotherapie, leefstijlprogramma's en beweegactiviteiten voor jong en oud. Zo wordt het gebied een centrum voor sport, gezondheid en ontmoeting.
- Door samenwerking tussen profsport en amateursport te stimuleren, kunnen faciliteiten worden gedeeld en inspireert de top de breedte. In Velsen moet je kunnen dromen en presteren, of je nu begint of doorstroomt naar een hoger niveau.

7.3. Toegankelijkheid voor iedereen

- Iedere inwoner moet kunnen sporten, spelen en deelnemen aan cultuur, ongeacht leeftijd, inkomen of beperking. In 2030 heeft elke wijk een toegankelijke sport- of speelplek, inclusief voorzieningen die ook geschikt zijn voor mindervalide kinderen. We versterken het aanbod voor G-sporters, zodat iedereen op het eigen niveau kan bewegen en meedoen.

- Sport en cultuur mogen geen luxe zijn. Via het Jeugdfonds en gemeentelijke regelingen ondersteunen we inwoners met een smalle beurs, zodat zij kunnen deelnemen aan lessen, sportclubs, voorstellingen en cursussen.
- Zwemvaardigheid is extra belangrijk in een kustgemeente. We willen de kloof dichtten tussen kinderen met lage en hogere inkomens door financiële drempels en taalbarrières weg te nemen. Ieder kind moet een zwemdiploma kunnen halen. Dit vergroot veiligheid, zelfvertrouwen en gelijke kansen.

7.4. Verenigingen als ruggengraat van Velsen

- Sport- en culturele verenigingen vormen het sociale fundament van Velsen. Ze zijn plekken waar inwoners elkaar ontmoeten, waar kinderen zich ontwikkelen en waar vrijwilligers met toewijding bijdragen aan een sterke gemeenschap. D66Velsen wil verenigingen toekomstbestendig maken.
- We ondersteunen clubs bij verduurzaming, het verlagen van energiekosten en gezamenlijke inkoop. Besturen en vrijwilligers helpen we met coaching, trainingen en praktische ondersteuning. We starten een fondsenwerfloket voor culturele en sportverenigingen en een centraal aanspreekpunt voor bestuursondersteuning, vrijwilligerscoördinatie en opleidingen. Dat maakt het voor verenigingen makkelijker om plannen uit te voeren en middelen te vinden, ook bij de grotere fondsen die anders niet bereikbaar zijn.
- Daarnaast stimuleren we samenwerking tussen professionele instellingen en amateurs, zodat talentontwikkeling, inspiratie en faciliteiten gedeeld worden. Tijdens NLdoet en andere vrijwilligersdagen moedigen we ambtenaren, bestuurders en raadsleden aan om bij te dragen bij een vereniging naar keuze. Zo versterken we het wederzijds begrip en waarderen we het vrijwilligerswerk dat Velsen draaiende houdt.

Kansen voor Velsen

- Stadsschouwburg en Telstar als dubbele motor voor talentontwikkeling.
- Eén gezamenlijk fondsenwerfloket dat sport- en cultuurverenigingen structureel sterker maakt.
- Meer plekken voor experiment, ontmoeting en samenwerking, zoals een Velsens cultuurlab waar onderwijs, techniek en makers elkaar vinden.
- Toegankelijke speel- en sportplekken binnen vijf minuten lopen voor iedere inwoner om te spelen, bewegen en ontmoeten.
- Een vernieuwd zwemvaardigheidsprogramma voor alle kinderen: door drempels weg te nemen kan ieder kind veilig leren zwemmen in een kustgemeente als Velsen.
- Duurzame, energiezuinige accommodaties voor sport en cultuur, want lagere energielasten geven verenigingen financiële ruimte.
- Drie musea die samenwerken in plaats van concurreren. Gebruikmaken van elkaars krachten en waar mogelijk gezamenlijke programmering, marketing en educatie.

8. Vluchtelingenopvang en (arbeids)migratie

Velsen is een diverse gemeente met een sterke haven- en industriepositie, waar arbeidsmigranten een belangrijke bijdrage leveren aan de lokale economie. Zij verdienen een veilige en fatsoenlijke woonplek zodat ze goed kunnen meedoen in de samenleving. Velsen biedt ook bescherming aan mensen die vluchten voor oorlog en onderdrukking. D66Velsen vindt dat migratie alleen werkt wanneer gemeenten hun verantwoordelijkheid nemen en opvang op een menswaardige, evenredige en georganiseerde manier wordt vormgegeven. Daarom zetten we in op opvang voor vluchtelingen met goede begeleiding en op kwalitatieve huisvesting en duidelijke informatie voor arbeidsmigranten. Bij beide groepen zetten we kansen om mee te kunnen doen centraal. We stimuleren ontmoeting tussen nieuwkomers en buurtbewoners, benutten talenten en zoeken samen naar oplossingen die de leefbaarheid van wijken versterken en nieuwkomers helpen een volwaardige plek in onze gemeenschap te vinden.

Wat gaat goed?

Velsen heeft ervaring met tijdelijke en structurele opvang van vluchtelingen en statushouders. In samenwerking met maatschappelijke organisaties worden begeleiding en taalonderwijs geboden. Voor arbeidsmigranten zijn er initiatieven voor betere huisvesting en registratie.

Wat kan beter?

De druk op wijken kan toenemen als opvang of huisvesting niet goed wordt geregeld. Er is nog onvoldoende structurele ondersteuning voor de integratie van arbeidsmigranten. Buurtbewoners voelen zich soms overvallen door besluitvorming en missen betrokkenheid bij de invulling van opvanglocaties. Ook neemt de gemeente nog onvoldoende haar regierol bij het voorkomen van overlast in de wijk.

Verdieping

8.1. Menswaardige opvang van vluchtelingen

- Velsen neemt haar verantwoordelijkheid voor de opvang van vluchtelingen. Ruimhartig, menswaardig en warm. We bieden vluchtelingen kleinschalige opvang met professionele begeleiding en aandacht voor integratie. In Santpoort-Zuid werken we aan een goed functionerende opvanglocatie voor 200 vluchtelingen, met passende voorzieningen en een goede inpassing in de wijk. In Driehuis hebben we goede ervaringen met de opvang van 100 AMV'ers (Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen). De gemeente stimuleert actief ontmoeting tussen nieuwkomers en wijkbewoners, om begrip, betrokkenheid en draagvlak te versterken.
- D66Velsen streeft naar de best mogelijke opvang. Zowel voor de vluchtelingen zelf, als de buurt om een opvanglocatie heen. Daar heeft iedereen baat bij. Dat begint met een nauwe samenwerking met de buurt en duidelijke communicatie. Samen kijken we waar wensen en zorgen zitten en we zetten in op een situatie waarbij de komst van een

opvanglocatie ook een versterking van de lokale voorzieningen in de wijk oplevert. Bijvoorbeeld door eventuele speelvoorzieningen ook beschikbaar te stellen aan de buurt. Zo versterken wijk en opvang elkaar.

- D66Velsen is voorstander van het instellen van een permanente klankbordgroep met inwoners uit de buurt. Niet alleen tijdens de realisatie van een opvanglocatie, maar ook wanneer deze eenmaal geopend is. Zo houden we over en weer een vinger aan de pols en stellen we onszelf beter in staat bij te sturen wanneer dat nodig is
- Opvang organiseren we op een veilige en verantwoorde manier. Zowel voor de vluchtelingen zelf als de buurt. Voor het kunnen uiten van zorgen of melden van overlast dient één centraal aanspreekpunt per opvanglocatie te komen welke voor inwoners makkelijk benaderbaar en bereikbaar is en duidelijke terugkoppeling geeft wat er met meldingen is gedaan. We maken samen met de betrokken partners, waaronder het COA en de politie, duidelijke en transparante afspraken over de wijze waarop we de veilige en verantwoorde opvang borgen in de buurt.
- Om de lokale binding te bevorderen zetten we in op ontmoeting tussen vluchtelingen en de buurt. Dit vergroot begrip en acceptatie. D66Velsen wil daarvoor ook inzetten op projecten en initiatieven die ontmoeting bevorderen, zoals het Maatjesproject. Daarnaast pleiten wij ervoor dat wanneer minderjarige vluchtelingen die in Driehuis worden opgevangen eenmaal meerderjarig worden, zij zoveel als mogelijk door kunnen stromen naar een andere opvanglocatie in onze gemeente. Op die manier blijven opgedane contacten, netwerken, werkervaring en vriendschappen in stand.
- Om diezelfde reden zet D66Velsen er ook op in dat wanneer een vluchteling in een Velsense opvang eenmaal een verblijfsstatus heeft gekregen, deze binnen de taakstelling in Velsen wordt gehuisvest. Zeker de mensen die al werk hebben in de regio. Zo voldoen we aan de taakstelling voor het huisvesten van statushouders op een manier dat lokale binding ook wordt bevorderd en beloond. Zo geven we deze mensen die in Nederland mogen blijven een vliegende start in onze samenleving.

8.2. Goede huisvesting en integratie van arbeidsmigranten

- Velsen zorgt voor meer kwalitatieve en goed geregelde woonplekken voor arbeidsmigranten, verspreid over de gemeente, om misstanden en overlast te voorkomen. Eigenaren van panden die verpauperen of de regels overtreden, worden actief aangepakt om de woonkwaliteit en veiligheid te waarborgen.
- D66Velsen zet in op de aanpak van misstanden in de huisvesting van arbeidsmigranten. Dat begint bij handhaving op situaties waarbij te veel arbeidsmigranten ongeregistreed in te kleine woningen worden gehuisvest. Deze situaties zijn niet alleen slecht voor het welzijn van de arbeidsmigranten zelf, maar hebben vaak ook een negatieve invloed op de leefbaarheid van de buurt. Samen met de werkgevers brengen we daarom de behoefte voor huisvesting in kaart en zoeken we naar oplossingen om dat op te lossen, bijvoorbeeld door meer mogelijkheden te bieden voor zogenoemde short-stay locaties.

8.3. Samenleven in diversiteit

- Het integratiebeleid van Velsen richt zich op ontmoeting, taalvaardigheid, werk en deelname aan het verenigingsleven. De gemeente werkt nauw samen met werkgevers om sociale verantwoordelijkheid te bevorderen bij de huisvesting en begeleiding van arbeidsmigranten. In 2030 ervaart minimaal 80% van de inwoners via een periodieke

peiling dat vluchtelingen en arbeidsmigranten goed geïntegreerd zijn in de Velsense samenleving.

8.4. Participatie en sociale cohesie

- D66Velsen stimuleert dat migranten actief meedoen in de samenleving, zowel via vrijwilligerswerk als waar mogelijk betaald werk. We ondersteunen initiatieven die verbinding creëren tussen verschillende groepen inwoners, zoals culturele uitwisselingen, buurtfeesten en gezamenlijke projecten. Taalcafés, mentorprogramma's en buddyprojecten krijgen extra aandacht en middelen, omdat zij essentieel zijn voor het opbouwen van sociale netwerken, het verbeteren van taalvaardigheid en het versterken van het thuisgevoel. Zo zorgen we dat iedereen – jong en oud, nieuwkomer of gevestigde Velsenaar – volwaardig kan meedoen en zich verbonden voelt met onze gemeente.

Kansen voor Velsen

- Een duurzame opvanglocatie voor 200 vluchtelingen biedt rust, kwaliteit en een goed georganiseerde humane opvang.
- Betere begeleiding en ontmoeting in de wijk zorgen voor meer begrip, draagvlak en verbinding tussen nieuwkomers en buurtbewoners.
- Kwalitatieve huisvesting voor arbeidsmigranten voorkomt misstanden, verhoogt veiligheid en versterkt de leefbaarheid.
- Door verpauperde panden harder aan te pakken verbeteren woonkwaliteit en sociale veiligheid in kwetsbare wijken.
- Actieve samenwerking met werkgevers versterkt sociale verantwoordelijkheid bij huisvesting en begeleiding van arbeidsmigranten.
- Taalcafés, mentor- en buddyprogramma's versnellen integratie en bouwen sociale netwerken voor nieuwkomers.

9. Samenleven in vrijheid en veiligheid

Vrijheid en veiligheid vormen de basis van een open samenleving. In Velsen moet iedereen zichzelf kunnen zijn en zich veilig voelen op straat. Dat begint bij je verbonden voelen met de buurt. Vertrouwen en leefbaarheid staan onder druk door verharding, polarisatie en vormen van criminaliteit zoals ondermijning en discriminatie. Tegelijk groeit bij veel mensen het besef dat veiligheid niet alleen een taak is van de politie of overheid, maar iets is wat we samen moeten bewaken. In die balans tussen vrijheid, verantwoordelijkheid en bescherming ligt de uitdaging voor de komende jaren.

D66Velsen wil bouwen aan sterke, betrokken buurten waarin mensen elkaar ondersteunen en problemen vroeg wordenesignaleerd. Preventie begint in de wijk en in de klas, met aandacht voor begrip voor elkaar, weerbaarheid en sociale verbinding. Tegelijk zorgen we voor effectieve handhaving tegen ondermijning, drugscriminaliteit en overlast, ondersteunt door moderne technologie en nauwe samenwerking tussen gemeente, politie, jongerenwerk en maatschappelijke organisaties. Door samen te werken op basis van vertrouwen en gelijkwaardigheid zorgen we ervoor dat iedereen zich vrij en veilig voelt in Velsen.

Wat gaat goed?

Er is brede samenwerking tussen gemeente, politie, jeugdzorg en maatschappelijke organisaties. Jongerenwerk en wijkgericht werken leveren positieve resultaten op. Inwoners waarderen de inzet op overlastbestrijding, en criminaliteitscijfers zijn relatief laag vergeleken met omliggende gemeenten.

Wat kan beter?

Ondermijning en drugscriminaliteit, met name rond de haven en in delen van IJmuiden, vormen een blijvende uitdaging. Sommige inwoners voelen zich niet gehoord of onvoldoende veilig in hun buurt. De zichtbaarheid van handhaving en wijkagenten kan beter. Er is nog te weinig structurele aandacht voor preventie van radicalisering, discriminatie en online haat.

Verdieping

9.1. Sterke, betrokken en veilige buurten

- Onbekend maakt onbemind. Een veilige buurt begint daarom bij ontmoeting en begrip. In een wijk waarin mensen elkaar goed kennen, is de drempel ook lager om bij te dragen aan een veilige en leefbare buurt, of om elkaar erop aan te spreken als dat niet goed gaat. D66Velsen wil daarom investeren in ontmoeting tussen mensen in de wijk.
- D66Velsen wil dat elke wijk een vast aanspreekpunt krijgt voor veiligheid, preventie en leefbaarheid, welke gekoppeld is aan het wijkteam. Zo ontstaat er één herkenbaar gezicht in de buurt dat bewoners verbindt met de juiste hulp of handhaving. Op die manier proberen we problematiek als woonoverlast, maar ook zaken als mensenhandel of huiselijk geweld al in een vroeg stadium in kaart te krijgen.

- Problemen willen we gericht aanpakken. Daar hebben we ook de ogen en oren uit de buurt voor nodig. Want een veilige buurt maken we samen. D66Velsen wil daarom buurtinitiatieven stimuleren die de veiligheid in de buurt bevorderen, zoals bewonersgroepen via apps als Whatsapp of Signal, of informatieavonden om samen met inwoners te werken aan veilige buurten. Ook willen we het gebruik van de bestaande Fixi-app, waarin inwoners meldingen kunnen doen over de openbare ruimte, verder doorontwikkelen zodat het makkelijker wordt om ook overlast of onveilige situaties makkelijker te kunnen melden. Zo voorkomen we niet alleen erger, maar bevorderen we ook de leefbaarheid van de wijk als geheel.
- In kwetsbare wijken wordt het jongerenwerk en de inzet van Jeugd BOA's uitgebreid, met extra aandacht voor preventie, weerbaarheid en de inzet van positieve rolmodellen. Dat vraagt om samenwerking tussen politie, scholen, jongerenwerk en gemeente. De ogen en oren in de wijk, zoals buurtwerkers en jeugdprofessionals, spelen hierin een sleutelrol. We investeren in training, verbinding en laagdrempelige gesprekken voor professionals en inwoners om signalen van radicalisering, huiselijk geweld en psychische problemen eerder te herkennen en bespreekbaar te maken, zonder daarbij vooroordelen de aanpak te laten bepalen. We betrekken hierbij ook ondernemers, sportverenigingen, scholen en culturele instellingen in preventieve programma's. Zo komen we tot een maatschappelijk breed gedragen aanpak die bijdraagt aan een veilige omgeving.
- D66Velsen is terughoudend met het inzetten van middelen als (ongericht) cameratoezicht. Het kan weliswaar het veiligheidsgevoel verhogen, maar tast ook de privacy aan. De inzet van camera's en slimme observatietechnologieën moet daarom altijd goed worden onderbouwd, alleen doelmatig worden ingezet en nooit voor onbepaalde tijd. Er moet kunnen worden aangetoond dat de reden van het toezicht zwaarder weegt dan de privacy die daarmee kan worden geschonden.

9.2. Huiselijk geweld

- Huiselijk geweld is vaak onzichtbaar, maar ingrijpend. D66Velsen investeert in voldoende veilige opvangplekken en werkt samen met Veilig Thuis aan vroegtijdige signalering, ook bij ouderenmishandeling met financiële motieven. Zorgverleners en buurtteams krijgen hiervoor gerichte training. Voorlichting is essentieel zodat niet alleen de signalen van mishandeling worden herkend, maar ook dat de kennis aanwezig is welke stappen ondernomen moeten worden om het een halt toe te roepen.
- We zetten daarnaast in op flexibelere woonvormen, zoals tijdelijke scheiding van woonruimtes, om spanningen binnen gezinnen eerder te verlichten en escalatie te voorkomen. Zo bevorderen we veiligheid én herstel.

9.3. Veilig genieten van de jaarwisseling

- Elk jaar veroorzaakt consumentenvuurwerk veel letsel, schade en angst bij mens, dier, milieu en eigendommen. D66Velsen is daarom blij met het aanstaande landelijke vuurwerkverbod voor consumenten. Tegelijk willen we ruimte houden voor de saamhorigheid en ontmoeting die ook onderdeel zijn van de jaarwisseling. Daarom pleiten we voor professioneel georganiseerde evenementen tijdens Oud & Nieuw. Zo kunnen mensen gezamenlijk op een gezellige en veilige manier het nieuwe jaar inluiden. We willen per wijk in kaart brengen wat daar de behoeften in zijn.

9.4. Antidiscriminatie

- Velsen is een gemeente waar iedereen zichzelf moet kunnen zijn. D66Velsen staat voor een samenleving waarin discriminatie van welke aard dan ook wordt bestreden. Samen met partners ontwikkelen we een actieplan om discriminatie te signaleren, bespreekbaar te maken en effectief aan te pakken. De Fixi-app wordt hiervoor verder geoptimaliseerd. We stimuleren meldingsbereidheid en zorgen voor zichtbaarheid in wijken, op scholen en bij sportclubs. Van regenboogbeleid tot LHBTIQ+-veiligheid in verzorgingshuizen: we gaan daarmee door en staan zo pal voor gelijke rechten, vrijheid en zichtbaarheid.
- Initiatieven als Safe Streets, die veilige en inclusieve openbare ruimtes bevorderen voor vrouwen, LHBTIQ+ personen en andere kwetsbare groepen, worden voortgezet en actief ondersteund. We richten daarnaast een laagdrempelig meldpunt in voor discriminatie, haat en intimidatie, gekoppeld aan voorlichting, buurtgesprekken en dialoogbijeenkomsten.

9.5. Cyber- en informatieveiligheid

- De digitale veiligheid van inwoners verdient blijvende aandacht. D66Velsen wil dat de gemeente zorgvuldig omgaat met persoonsgegevens, onder meer via verplichte privacy impact assessments (PIA's) bij nieuwe systemen. We zien streng toe op het gebruik van nieuwe systemen en technologieën door de gemeente die algoritmen of AI toepassen. Deze moeten aantoonbaar onbevooroordeeld zijn en de privacy niet schenden. D66Velsen pleit daarom voor een publiek algoritme en AI-register waarin duidelijk is welke systemen de gemeente gebruikt, met welk doel dat is en hoe deze omgaan met data. Transparantie en vertrouwen moeten altijd voorop staan.
- We investeren in voorlichting en weerbaarheid tegen phishing, sexting en online oplichting. Daarbij geven we in het bijzonder aandacht aan jongeren en ouderen.

9.6. Ondernijning, criminaliteit en rampen

- Ondernijning vormt een ernstige bedreiging voor de rechtsstaat. Criminelen proberen via intimidatie, chantage of infiltratie in wijken en havens invloed uit te oefenen. D66Velsen wil een actieve aanpak van ondernijning in IJmuiden en andere risicolocaties. Dat vraagt om betere samenwerking tussen gemeenten, politie, RIEC en het OM, en om alertheid bij ondernemers en inwoners. We zetten in op betere signalering, een stevige ketenaanpak en heldere communicatie met bewoners over wat ze kunnen doen bij vermoedens van ondernijning.
- D66Velsen wil een actieve lobby richting Den Haag om ook Velsen aan te wijzen als pilotgemeente voor de legale teelt van wiet. Op deze manier halen we de teelt uit de criminaliteit, is er betere controle mogelijk op de kwaliteit en gezondheidsaspecten en sluiten we de cannabisketen. Dit levert veiligheids- en gezondheidswinst op.
- Velsen ligt met belangrijke infrastructuur, zware industrie en zo dicht aan zee op een kwetsbare locatie. D66Velsen zet in op bewustzijn daarover. Het vraagt om een goede voorbereiding op mogelijke rampen of calamiteiten. D66Velsen wil inwoners actief bewust maken van de risico's van deze tijd. Of die nu volgen uit extreem weer door klimaatverandering, of een gevolg zijn van de huidige geopolitieke spanningen. Dat begint bij goede voorlichting die makkelijk bereikbaar is. Niet alleen via de gemeentelijke website, maar juist ook fysiek op papier door de brievenbus of beschikbaar op het gemeentehuis of in de bibliotheek.

Kansen voor Velsen

- Een vast aanspreekpunt voor veiligheid en leefbaarheid in elke wijk zorgt voor sneller handelen en meer vertrouwen tussen inwoners en gemeente.
- Door jongerenwerk, jeugd BOA's en positieve rolmodellen structureel te versterken, wordt overlast voorkomen en wordt jeugd een veilig perspectief geboden.
- Safe Streets en andere inclusieve initiatieven bieden kansen om de openbare ruimte veiliger te maken voor vrouwen en andere kwetsbare groepen.
- Meer opvangplekken, flexibele woonvormen en goede samenwerking met Veilig Thuis zorgen dat slachtoffers van huiselijk geweld sneller veilig zijn.
- Een integrale aanpak van drugscriminaliteit biedt kansen om IJmuiden en de havengebied weerbaarder te maken tegen ondermijning.
- Cyberweerbaarheid vergroten via voorlichting en transparantie over gemeentelijke algoritmes creëert digitale veiligheid voor jongeren, ouderen en bedrijven.
- Buurtinitiatieven zoals WhatsApp-groepen, buurtcircles en informatieavonden versterken de sociale cohesie en maken wijken veiliger van binnenuit.

10. Besturen voor en met inwoners

De samenleving verandert en inwoners verwachten meer transparantie, invloed en betrokkenheid bij besluiten die hun leefomgeving raken. D66Velsen hanteert het principe 'Niet over ons, zonder ons'. Dit betekent dat de gemeente de inwoners (huidige en toekomstige) om wie het gaat betreft bij het ontwerp, de uitvoering en de evaluatie van plannen en diensten. Dit leidt tot betere plannen en afwegingen, meer draagvlak en meer vertrouwen. Alleen zo bereiken we een meer open, transparante en benaderbare gemeente waar inwoners tijdig en betekenisvol kunnen meepraten en het vooraf duidelijk is wat er met de inbreng gedaan wordt.

We vragen ook nadrukkelijk meer aandacht voor groepen die minder vanzelfsprekend betrokken zijn. Dat organiseren we via digitale platforms, in de wijk en op plekken waar mensen elkaar al ontmoeten, zodat inspraak dichtbij en toegankelijk wordt. Communicatie gestuurd vanuit de gemeente naar inwoners gaat in begrijpelijke taal en is op thema's ook in andere talen beschikbaar. De gemeentelijke financiën houden we stabiel door goed te kijken naar wat werkt en lokale lasten mogen niet ver boven het landelijke gemiddelde uitkomen. We leggen uit als we ergens vanaf wijken en vragen organisaties mee te denken als het financieel lastig wordt. Zo bouwen we aan een transparant, betrouwbaar en toekomstgericht lokaal bestuur dat samenwerkt met inwoners, ondernemers en organisaties.

Wat gaat goed?

De gemeente heeft al veel verschillende participatie-instrumenten, zoals wijkverbinders, burgerpanels, (online) inspraakmogelijkheden en de wijkvouchers Samen Velsen. Het is een vast onderdeel van de democratische besluitvorming in Velsen.

Wat kan beter?

Het is nog moeilijk om een structurele relatie op te bouwen tussen de gemeente en inwoners, waarbij mensen al vroegtijdig en inhoudelijk worden geïnformeerd, zoals bij een burgerberaad. Inspraakmomenten worden niet altijd goed benut en vertalen zich lang niet altijd naar concrete beleidskeuzes. De cliëntenparticipatie voor participatiewet en Wmo is niet goed geregeld.

Verdieping

10.1. Politiek voor de zachte stem

- D66Velsen wil in elke wijk een vorm van wijkvertegenwoordiging dat past bij de behoefte van de wijk. Met wijkvertegenwoordiging wil D66Velsen ervoor zorgen dat de gemeente besluiten neemt die beter aansluiten bij de directe leefomgeving van inwoners. Zo kunnen we sneller problemen oppakken of initiatieven ondersteunen. Ervaringsdeskundigen uit de buurt worden geraadpleegd over lokale voorzieningen, leefbaarheid en veiligheid. Wijkvertegenwoordigers kunnen ook nieuwe bewoners welkom heten. In ten minste één wijk is geëxperimenteerd met gewogen loting om een betere afspiegeling van de wijk te bereiken.

- D66Velsen wil een Raad van Woningzoekenden in Velsen: een vaste adviesgroep van toekomstige bewoners — zoals starters, ouderen of gezinnen — die actief betrokken worden bij de planvorming van nieuwe woningbouwprojecten.
- In 2030 beschikt Velsen over een breed participatiemodel waarbij minimaal 50% van de inwoners actief meedoet én weet hoe ze hun stem kunnen laten horen via burgerberaden, online platforms of directe inspraakmomenten. We investeren in heldere communicatie, moderne tools en ondersteuning voor inwoners die minder makkelijk meepraten.

10.2. Begrijpelijke communicatie, dienstbare overheid

- D66Velsen wil samenspelvelsen.nl en samenvelsen.nl samengevoegd tot één centraal participatieplatform voor democratische betrokkenheid. Inwoners kunnen hier ideeën indienen, stemmen en meebeslissen over wijkbudgetten. Het platform biedt actuele informatie, voortgang en terugkoppeling over hoe de inbreng van inwoners is verwerkt. Zo ziet iedere inwoner in één oogopslag wat er speelt in zijn of haar omgeving, en hoe zij hun stem kunnen laten horen. Het platform is ontworpen als een toekomstbestendige digitale omgeving: flexibel opgebouwd, zodat het eenvoudig doorontwikkeld kan worden op basis van veranderende wensen.
- Alle informatie van de gemeente moet beschikbaar in begrijpelijke taal. Ook willen we bezien of in sommige plannen extended reality (zoals virtual reality en augmented reality) of andere digitale middelen ingezet kunnen worden om plannen visueel en ervaarbaar te maken.
- Gemeentelijke subsidies en regelingen worden daar waar het kan vereenvoudigd, samengevoegd en met simpele verantwoording achteraf.
- D66Velsen hecht waarde aan de uitvoering van het dienstbaarheidsbeginsel in het bestuursrecht. Dit betekent dat de gemeente een grondhouding aanneemt om burgergericht te werken en hen te helpen bij complexe juridische procedures en bezwaren minder formeel juridisch te benaderen maar zich dienstbaar op te stellen.

10.3. Imago van Velsen en de IJmond

- De afgelopen jaren kwam Velsen te vaak negatief in het nieuws: luchtvervuiling, drugsoverlast en protesten domineerden het beeld, terwijl er juist ook veel is om trots op te zijn. Denk aan de bijdrage van Velsen aan de energietransitie, het sterke beroeps- en technisch onderwijs, de vernieuwende maakindustrie én de prachtige duinen, stranden en buitengebieden. Projecten zoals Port of Energy en de promotie van Telstar tonen hoe sterk deze regio is als partijen samen optrekken. Nu is het zaak om de potentie van de IJmond ook buiten de regio te laten zien.

- D66Velsen wil af van het beeld van een gemeente die afhankelijk is van toeval of externe initiatieven. Wij kiezen voor een proactieve aanpak waarin de gemeente zélf het voortouw neemt om Velsen neer te zetten als plek waar alles mogelijk is: om te wonen, te leren, te ondernemen en te ontspannen. Met gerichte citymarketing, betere communicatie en actieve samenwerking tussen overheid, onderwijs, bedrijfsleven en inwoners bouwen we aan een sterker en aantrekkelijker imago van onze gemeente.

10.4. Effectieve gemeente met gezonde financiën

- Velsen staat voor een complexe opgave door haar ligging aan het Noordzeekanaal, de zware industrie en ambities op het gebied van woningbouw, duurzaamheid en mobiliteit. De landelijk doorgevoerde bezuiniging moet worden opgevangen met lagere uitgaven en efficiënter werken zonder dat er onomkeerbare zaken worden wegbezuinigd. D66Velsen blijft sturen op een effectief georganiseerde gemeente met hoge dienstverlening, zonder dat de lokale lasten boven het landelijk gemiddelde uit gaan komen. De afgelopen tien jaar is er te weinig geïnvesteerd in de fysieke leefomgeving, al zijn in de laatste bestuursperiode wel belangrijke plannen en visies vastgesteld. Wij willen hierop doorpakken en verantwoord extra middelen aantrekken om te investeren in toekomstbestendige straten, pleinen en wijkcentra. Zo versterken we de openbare ruimte én het vertrouwen in de overheid.
- Velsen kan veel zelf, maar veel ook niet. D66Velsen is voorstander van regionale samenwerking en kijkt per onderwerp op de samenwerking met de IJmond, Haarlem, Zuid- Kennemerland of MRA logisch is. Door regionale samenwerking willen wij bovendien onderwerpen die voor Velsen belangrijk zijn, bij provincie en het Rijk onder de aandacht brengen, om zo grotere budgetten binnen te kunnen halen.
- Binnen regionale samenwerking is transparantie soms wel een probleem. D66Velsen wil zich inzetten voor betere informatievoorziening over gemeenschappelijke regionale samenwerkingen, zoals Veiligheidsregio Kennemerland, IJmondWerkt! en in de toekomst Jeugdzorg en kijkt kritisch naar de budgetten die we hieraan besteden.

Kansen voor Velsen

- Een centraal participatieplatform brengt alle inspraak, informatie en terugkoppeling samen op één overzichtelijke plek.
- Door middelen als VR, AR en begrijpelijke taal in te zetten wordt beleid zichtbaar, begrijpelijk en toegankelijk voor alle inwoners.
- Met gerichte benadering bereiken we juist mensen die nu nauwelijks gehoord worden, zoals jongeren, ouderen en praktisch opgeleiden.
- Heldere terugkoppeling laat inwoners precies zien wat er met hun inbreng gebeurt en versterkt vertrouwen in de gemeente.

11. Onze kansen voor Velsen

1. Betaalbaar wonen in sterke wijken

1. Door het sneller bouwen van 3.500 nieuwe woningen ontstaat er meer ruimte voor mensen die nu geen passende woning vinden, bijvoorbeeld starters, jongeren en ouderen.
2. Door minimaal tweederde van de nieuwbouw betaalbaar te maken verbeteren we de kansen voor middeninkomens en starters op een krappe woningmarkt.
3. Door vaker de hoogte in te bouwen ontstaat meer ruimte voor groen, speelplekken en ontmoetingsplekken in de wijk.
4. Levensloopbestendige woningen en een sterk verhuisprogramma zorgen dat ouderen prettig kunnen wonen en doorstroming op gang komt voor jonge gezinnen.
5. Meer flexibiliteit voor woningdelen, woningsplitsing en het omzetten van winkel- of kantoorruimte zorgt voor snelle uitbreiding van het woningaanbod.
6. Door investeringen in leefbaarheid, groen en ontmoeting worden bestaande wijken sterker, veiliger en aantrekkelijker voor inwoners.
7. Vernieuwende woonconcepten zoals hofjes, tijdelijke woningen en tiny houses zorgen dat Velsen flexibeler kan inspelen op een urgente woonvraag.
8. Met kleinere woningen, ook in duurdere wijken, komen er meer betaalbare opties beschikbaar voor starters en alleenstaanden.

2. Groene buurten en slimme klimaatmaatregelen

9. Door een Velsens Vergroening Offensief krijgt elke wijk meer bomen, groene daken en natuurlijke speelplekken die hitte en wateroverlast verminderen.
10. Groene verbindingzones maken Velsen groener en versterken de biodiversiteit door natuurgebieden en wijken met elkaar te verbinden.
11. Het Ringpark in IJmuiden biedt een vijf kilometer lang netwerk waar natuur, sport en klimaatadaptatie samenkomen.
12. Met subsidies en praktische ondersteuning kunnen bewoners hun tuinen en daken vergroenen, waardoor buurten koeler, groener en gezonder worden.
13. Klimaatadaptieve nieuwbouw zorgt dat alle nieuwe woningen bestand zijn tegen hitte, droogte en extreme regenval.
14. Slim ingerichte bestaande wijken met wadi's, schaduwrijke bomen en doorlatende bestrating verminderen wateroverlast en hittestress.
15. Schonere sloten en betere regenwaterafvoer verbeteren de waterkwaliteit en houden zwem- en recreatieplekken veilig en aantrekkelijk.
16. Door gemeentelijk vastgoed versneld te verduurzamen dalen de energielasten en wordt de CO₂-uitstoot structureel verminderd.

3. Sterke en innovatieve economie

17. Meer lokale economische kracht via gebiedsgerichte programma's en BLZ-zones, waarmee winkelgebieden, bedrijventerreinen en dorpskernen toekomstbestendig worden.
18. Sterke positie als techniekregio met veel talent, door uitbreiding van leerwerktrajecten in energietransitie, digitalisering en sleuteltechnologieën zoals AI.
19. We zetten in op het groenste industriegebied van Europa, door met de rijksinvesteringen in het Groenstaalplan niet alleen Tata Steel, maar de hele keten van bedrijven te vergroenen.
20. Betere luchtkwaliteit door regionaal gezondheidsoverleg, waarin afspraken met de industrie, de haven en Schiphol leiden tot meetbare gezondheidswinst.

21. Versneld versterken van het lokale elektriciteitsnet, zodat bedrijven kunnen elektrificeren en netcongestie wordt voorkomen.
22. Ontwikkelen van de Energiehaven voor offshore wind en aansluiting op landelijk waterstofnetwerk, goed voor hoogwaardige banen en sterke regionale samenwerking.
23. Groei van duurzame visserij en lokale voedselketens, met behoud van maritiem erfgoed en kansen voor circulaire horeca en korte ketens.

4. Duurzame bereikbaarheid

24. Door veilige schoolroutes in alle wijken kunnen kinderen zelfstandig en veilig lopend of fietsend naar school.
25. Nieuwe en verbeterde fietssnelroutes maken fietsen sneller, veiliger en aantrekkelijker voor dagelijkse verplaatsingen.
26. De doorontwikkeling van wandelroutes verbindt de kernen met groene en ononderbroken wandelverbindingen door heel Velsen.
27. Slimme oplossingen voor waterverbindingen op het Noordzeekanaal verminderen de druk op het wegennet.
28. Door entreegebieden zoals het Pontplein aantrekkelijker en verkeersvriendelijker in te richten, verbeteren zowel de doorstroming als de uitstraling van Velsen.
29. Een betere aansluiting van Velsbroek op de A9 versterkt de bereikbaarheid van woonwijken en verlicht de verkeersdruk op omliggende wegen.
30. Betere OV-verbindingen, ook in de avonden en naar bedrijventerreinen, vergroten de bereikbaarheid voor inwoners en werknemers.

5. Gelijke kansen en onderwijs

31. Gratis lidmaatschap bij de bibliotheek voor elke inwoner van Velsen.
32. Meer voorschoolse plekken en betere samenwerking tussen kinderopvang, scholen en wijkteams geven jonge kinderen een eerlijkere start.
33. Gratis gezonde lunches voor alle basisschoolleerlingen verbeteren concentratie, leerprestaties en gelijke kansen.
34. Het nieuwe Pieter Vermeulen Museum wordt een (kindvriendelijk) centrum voor natuur- en klimaateducatie.
35. Campus Velsen rond de Noostraat wordt een inspirerende leeromgeving waar voortgezet onderwijs, techniek, kunst en cultuur samenkomen.
36. Een sterk netwerk van leerplekken voor volwassenen maakt omscholing en bijscholing voor iedereen bereikbaar, in samenwerking met onderwijs en werkgevers.

6. Gezond en sociaal Velsen

37. Sterke inzet op preventieprogramma's voor jeugd voorkomt dat kleine problemen uitgroeien tot grote zorgen.
38. Voor iedereen in Velsen maken we een financieel gezond leven mogelijk, met snelle en menselijke ondersteuning wanneer dat nodig is.
39. Door in elke wijk een laagdrempelige plek voor zorg, welzijn en ondersteuning te openen, wordt hulp toegankelijker en eerder gevonden.
40. Door kinder- en jongerenwerkers en straatcoaches structureel te ondersteunen bereiken we juist de jongeren die hulp het hardst nodig hebben.
41. Een vaste welzijnscoach in elke wijk maakt ondersteuning persoonlijker en brengt zorg, sport, welzijn en onderwijs beter samen.
42. Mantelzorgers en vrijwilligers krijgen meer erkenning en structurele ondersteuning, zodat zij hun onmisbare rol kunnen blijven vervullen.

7. Sport en cultuur verbinden en inspireren

- 43. Stadsschouwburg en Telstar als dubbele motor voor talentontwikkeling.
- 44. Eén gezamenlijk fondsenwerfloket dat sport- en cultuurverenigingen structureel sterker maakt.
- 45. Meer plekken voor experiment, ontmoeting en samenwerking, zoals een Velsens cultuurlab waar onderwijs, techniek en makers elkaar vinden.
- 46. Toegankelijke speel- en sportplekken binnen vijf minuten lopen voor iedere inwoner om te spelen, bewegen en ontmoeten.
- 47. Een vernieuwd zwemvaardigheidsprogramma voor alle kinderen: door drempels weg te nemen kan ieder kind veilig leren zwemmen in een kustgemeente als Velsen.
- 48. Duurzame, energiezuinige accommodaties voor sport en cultuur, want lagere energielasten geven verenigingen financiële ruimte.
- 49. Drie musea die samenwerken in plaats van concurreren. Gebruikmaken van elkaars krachten en waar mogelijk gezamenlijke programmering, marketing en educatie.

8. Vluchtelingenopvang en (arbeids)migratie

- 50. Een duurzame opvanglocatie voor 200 vluchtelingen biedt rust, kwaliteit en een goed georganiseerde humane opvang.
- 51. Betere begeleiding en ontmoeting in de wijk zorgen voor meer begrip, draagvlak en verbinding tussen nieuwkomers en buurtbewoners.
- 52. Kwalitatieve huisvesting voor arbeidsmigranten voorkomt misstanden, verhoogt veiligheid en versterkt de leefbaarheid.
- 53. Door verpauperde panden harder aan te pakken verbeteren woonkwaliteit en sociale veiligheid in kwetsbare wijken.
- 54. Actieve samenwerking met werkgevers versterkt sociale verantwoordelijkheid bij huisvesting en begeleiding van arbeidsmigranten.
- 55. Taalcafés, mentor- en buddyprogramma's versnellen integratie en bouwen sociale netwerken voor nieuwkomers.

9. Samenleven in vrijheid en veiligheid

- 56. Een vast aanspreekpunt voor veiligheid en leefbaarheid in elke wijk zorgt voor sneller handelen en meer vertrouwen tussen inwoners en gemeente.
- 57. Door jongerenwerk, jeugd BOA's en positieve rolmodellen structureel te versterken, wordt overlast voorkomen en wordt jeugd een veilig perspectief geboden.
- 58. Safe Streets en andere inclusieve initiatieven bieden kansen om de openbare ruimte veiliger te maken voor vrouwen en andere kwetsbare groepen.
- 59. Meer opvangplekken, flexibele woonvormen en goede samenwerking met Veilig Thuis zorgen dat slachtoffers van huiselijk geweld sneller veilig zijn.
- 60. Een integrale aanpak van drugscriminaliteit biedt kansen om IJmuiden en de havengebied weerbaarder te maken tegen ondermijning.
- 61. Cyberweerbaarheid vergroten via voorlichting en transparantie over gemeentelijke algoritmes creëert digitale veiligheid voor jongeren, ouderen en bedrijven.
- 62. Buurtinitiatieven zoals WhatsApp-groepen, buurtcircles en informatieavonden versterken de sociale cohesie en maken wijken veiliger van binnenuit.

10. Besturen voor en met inwoners

- 63. Een centraal participatieplatform brengt alle inspraak, informatie en terugkoppeling samen op één overzichtelijke plek.

- 64. Door middelen als VR, AR en begrijpelijke taal in te zetten wordt beleid zichtbaar, begrijpelijk en toegankelijk voor alle inwoners.
- 65. Met gerichte benadering bereiken we juist mensen die nu nauwelijks gehoord worden, zoals jongeren, ouderen en praktisch opgeleiden.
- 66. Heldere terugkoppeling laat inwoners precies zien wat er met hun inbreng gebeurt en versterkt vertrouwen in de gemeente.

12. Kandidaten en contact

Onze kandidaten zijn stuk voor stuk mensen met een hart voor Velsen, elk zeer gedreven om Velsen nog mooier en beter te maken. Hieronder vindt u de eerste 10 kandidaten van onze lijst. Onze complete kandidatenlijst staat op onze website: www.d66.nl/velsen

Onze top 10 kandidaten

1. Sander Smeets

2. Bas de Ruij

3. Mike Rijkers

4. Joanna van der Zanden

5. Teresa da Silva Marcos

6. Lucas Boelé

7. Justus Weustink

8. Niels Nijman

9. Martijn Brabander

10. Pieter Boonstra

Het kan wél

D66Velsen is ervan overtuigd dat wij een mooi programma hebben neergezet waarmee we Velsen de komende vier jaar nog mooier en beter kunnen maken. Misschien heeft u echter zelf nog mooie ideeën, wilt u met ons ergens over van gedachten wisselen, of zijn er zaken waar u nog vragen of opmerkingen over heeft. Natuurlijk horen we dat graag! U kunt daarom altijd meer informatie vinden of contact met ons opnemen via

Website: www.d66.nl/velsen

Email: ssmeets@velsen.nl (lijsttrekker)
mrijkers@velsen.nl (campagneleider)
bruig@velsen.nl (fractievoorzitter)

Facebook: Facebook.com/D66Velsen

Twitter/X: [@D66Velsen](https://twitter.com/D66Velsen)

Bluesky: [@d66velsen.bsky.social](https://bsky.app/profile/d66velsen.bsky.social)

LinkedIn: [D66Velsen](https://www.linkedin.com/company/D66Velsen)

Instagram: [D66Velsen](https://www.instagram.com/D66Velsen)

